

Vyškovský cedník 2021

**Sborník oceněných prací
literární soutěže pro děti,
mládež a dospělé Vyškova**

Vyhlašovatelé:

Knihovna Karla Dvořáčka

Klub přátel KKD

Tři brány

komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Obsah

Úvodní slovo členky odborné poroty	4
Účastníci, motto, porota	5
Výsledky soutěže	6
Alžběta Benešová – Vánoční zázrak	7
Zina Janíková – Sen o naději	9
Tereza Ferzиковá – Jaro	16
Tereza Špilarová – Muž prodávající city	21
Tereza Hrdinková – Výlet do Francie	27
Natálie Vylamová – Kdo je to a proč svetr?	34
Hana Hvozdovičová – Kamenná knihovna	39

Potěšující zprávou je, že oproti loňskému „covidovému“ ročníku se letos zvýšil počet prací. Celkem jsme hodnotili dvacet textů, osm v první kategorii, dvanáct v druhé. Do třetí kategorie nepřišla žádná práce.

Ale i rok 2021 byl hodně poznamenán covidem a distanční výukou, proto počet prací nebyl ani zdaleka na úrovni před pandemií. Z toho je vidět, jak důležitou roli hrají vyučující češtiny, kteří žákům ve škole o soutěži řeknou a motivují je k zapojení.

Proto moc děkujeme všem učitelům, kteří jsou ve své škole ambasadory Vyškovského cedníku. Pro vaše žáky to má zásadní význam. Pokud v soutěži uspějí, prohloubí to jejich zájem o český jazyk a může to mít důležitý vliv na jejich budoucí profesní směřování.

Nyní se obrátím přímo k autorům. Práce pro každou kategorii mají daný maximální rozsah. V tomto ročníku jsme měli hned tři práce, které ho přesáhly. Za překročení limitu jsme museli autorům strhnout body. Proto si počet znaků nezapomeňte zkontrolovat. Každý textový editor má funkci, která vám ho spočítá automaticky.

Dalším častým prohřeškem byl pravopis. Pokud je váš příběh plný hrubek, špatně se čte, i když je děj jinak zajímavý. A vy kvůli tomu zbytečně přicházíte o body. Proto doporučuji, abyste ihned po napsání povídku neposílali do soutěže, ale nechali ji pár dní odležet. Pak se k ní vraťte a uvidíte, že odhalíte pár stylistických i gramatických chyb. Také můžete svůj text ukázat kamarádovi, který je dobrý v češtině, nebo třeba svému učiteli českého jazyka a požádat je o pomoc s vychytáním chyb.

Závěrem vás chci vyzvat, abyste se Cedníku zúčastnili i příští rok. Nová témata vyhlásíme začátkem října. Nezáleží na tom, jestli jste v tomto ročníku uspěli, nebo ne. Tvůrčí psaní je o tréninku. Čím víc budete psát a dostávat zpětnou vazbu, tím víc se zlepšíte. Takže pokud vám letos umístění uteklo, příště to může být jinak.

Mgr. Kateřina Kalivodová Foltánková, členka odborné poroty

Účastníci soutěže:

Děti, mládež a dospělí z města Vyškova a Vyškovska v těchto kategoriích:

1. kategorie 11 – 14 let
2. kategorie 15 – 19 let
3. kategorie 20 a více let

Pro zařazení do jednotlivých kategorií je rozhodující věk dosažený v roce 2021.

Motto:

1. kategorie – **Nečekaný hrdina**
2. kategorie – **Podivné odpoledne**
3. kategorie – **„Pláčeme, když přicházíme na svět, ne když umíráme.“
Jonathan Swift**

Hodnocení provedla porota ve složení:

Mgr. Sylva Cidlinská, předsedkyně poroty a zástupkyně vyhlášovatele

Mgr. Libuše Procházková

Mgr. Kateřina Kalivodová Foltánková

Tomáš Dorazil

Petr Muzikář

Výsledky soutěže

1. kategorie

1. místo nebylo uděleno
2. místo Alžběta Benešová – Vánoční zázrak
3. místo Zina Janíková – Sen o naději

2. kategorie

1. místo Tereza Ferzиковá - Jaro
 2. místo Tereza Špilarová – Muž prodávající city
 3. místo Tereza Hrdinková – Výlet do Francie
- Čestné uznání Natálie Vylamová, Kdo je to a proč svetr?
Hana Hvozdovičová – Kamenná knihovna

3. kategorie

Nebyla zaslána žádná práce.

Vánoční zázrak Alžběta Benešová

Týden před Vánoci

Ležím v pokoji a nemůžu se dočkat. Vánoce jsou za dveřmi a já se na ně těším, jako by měly být poslední. Jsem zvědavý, co letos dostanu. Maminka je ustaraná, protože se bojí, že všechno nebude perfektní. Neustále mi opakuje, že jí na těchto Vánocích opravdu záleží. Zhasnu, otočím se na bok a nechávám svoje myšlenky volně plynout. Něco mě ale vyruší. Z kuchyně slyším mluvit maminku s někým, jehož hlas se mi zdá povědomý. Zaposlouchám se. Sem tam mi unikne nějaké slovo, ale podstata je jasná. V rozhovoru mnohokrát padne moje jméno. Najednou uslyším větu, která ve mně něco zlomí. Jako by mi někdo bodl nůž přímo do srdce. V tu chvíli mi bylo jasné, kdo onen muž je. Je to můj pan doktor. Právě mamince oznámil, že šance na uzdravení jejího syna je mizivá. Říkal, že ho to mrzí, že mi prý může pomoci jedině zázrak. Pocit bezmoci ve mně nabíral obrátky. Cítil jsem hněv, který nešel slovy popsat. Zloba. Vztek. Bolest. Usnout mi nešlo, ale vzhůru jsem být věčně nemohl. Po pár hodinách přemýšlení jsem zaspal.

Ráno po nevyspalé noci

Vzbudil mě svit Slunce. Probuzení, když jsou stromy obalené bílou nadílkou, je jako z pohádky. Ze včerejší noci si toho moc nepamatuji. Jednotlivé střípky do sebe nezapadají. Byl jsem unavený a poslední dobou se mi zdají dost divoké sny, tak jsem to nijak neřešil. Nasnídal jsem se a hned jsem si vyrazil s kamarády užívat sníh. Maminka na tom dost lpí, protože má za to, že takový sníh už nikdy nezažiji. Den uběhl jako voda. Je večer a já se těším na moji oblíbenou vánoční pohádku.

Přišla za mnou maminka a trvala na tom, že mi dneska místo filmu přečte pohádku. Přesvědčoval jsem ji, že jsem na to už dost velký, ale neuspěl jsem. Název příběhu si nepamatuji, ale slovo strážce v názvu určitě zaznělo. Začala číst a já si vše představoval. Pohádka byla o ženě a muži, kteří se velmi milovali. Žena byla velmi nadaná čarodějka. Pomáhala lidem svými lektvary. Jak to ale většinou bývá, časem láska muže k ženě vyprchala a on ji opustil. Změnila se. Už nebyla nikdy taková jako dřív. Od té doby tato žena chodívá v noci do pokojů mužů, dává jim do pití neznámou tekutinu, kvůli které se už nikdy v životě do nikoho nezamilují. Byl to hezký a zajímavý příběh, ale bez vánoční tematiky. Dělal jsem,

že jsem našťvaný, ale nemohl jsem tu ženu dostat z hlavy. Říkal jsem si, že přece nemohla být až tak zlá. Usnul jsem s myšlenkou na ni.

Čekání na ten den

Do Vánoc zbývají tři dny. Navštívili jsme všechny babičky, dědečky a tetičky, některé jsem viděl poprvé v životě. S kamarády jsme chodili každý den sáňkovat a užívat sněhu. Všechno je tak báječné, že jenom čekám, než se něco pokazí. Nebudu ale myslet negativně. Dny plynuly. Ani jsem se nenadál a čekání bylo skoro u konce. Jsem tak nedočkavý, co mi letos Ježíšek nadělí. Jdu spát, únava po všech těch zimních hrátkách se ukázala právě teď. Usínám s představou na dokonalý zítřek. Na Štědrý den.

Noc, která vše zvrátila

Dvě hodiny ráno. Probudil mě plný nos a bolest v krku, která k zimě bohužel patří. Přál bych si alespoň jednu zimu, kdy se tomuto vyvaruji. Vysmrkám se a otočím se pro vodu. Jsem v šoku. Nevěřím svým očím. Předě mnou stojí ona. Ta žena... Je vysoká, má rovné, skoro bílé vlasy. Dlouhé bílé šaty zdobí její krásnou štíhlou postavu. Jsem natolik zaslepen její krásou, že si nevšímnu jejích obrovských křídel. V hlavě se mi začínají honit různé myšlenky. Začne na mě mluvit. Má andělský hlas. Přesně ten, který když uslyšíš, tak cítíš, jako by tě někdo pohladil. Začne mě utěšovat. Říká, že všechno bude dobré. Sice nevím proč, ale pocítím úlevu. Zamrkám. Je pryč. Nejistě polknu. Ucítím známou bolest v krku. Napiju se, ale voda chutná jinak. Nevěnuji tomu pozornost. Otočím se a snažím se celou situaci zpracovat. Opět se ponořím do svých myšlenek.

Den D

Štědrý den byl báječný. Moc jsem si ho užil. Dostal jsem spoustu dárků. Možná až moc, neuvědomuji si, že bych si toho tolik přál. Jsem spokojený. Maminka dostala taky dárky, sice ne tak moc, ale říkala, že jí to stačí. Dělal, že je šťastná, ale viděl jsem, že jí něco tíží. Svátky byly v podobné náladě. Šli jsme k doktorovi. Maminka říká, že je potřeba chodit často, abychom něco nezanedbali. Přišli jsme do čekárny a hned jsme šli na řadu. Doktor na sobě nedal nic znát. Standardně mě vyšetřili a jako pokaždé mě poslali pryč. Mluvili spolu s maminkou opravdu dlouho. Slyšel jsem, jak maminka brečí, ale nebyl to ten pláč, jako když je někdo smutný. Otevřel jsem dveře a vpadnul jí do náručí. Plakala štěstím. Neustále mi opakovala, že jsem zdravý a že je to zázrak. Byl jsem zmatený, ale vidět ji po tak dlouhé době upřímně šťastnou mě zahřálo u srdce. Jako by z ní spadlo něco,

co ji opravdu tížilo. Říkal jsem jí, co jsem tu noc viděl. Věřila tomu. Stejně jako já. Jsem šťastný.

Svobodný

Jsem už dospělý. Je to pět let, co mi maminka všechno řekla. Nejspíš jsem to pochopil. Vše dávalo smysl. Jenom jedna věc mi vrtala hlavou. Maminka se mě neustále ptala, jestli už někoho mám. Zrovna ona nevědomky odhalila odpověď. Na otázku, pro kterou nemůžu spát. Proč jsem se nikdy nezamíloval? Vzpomněl jsem si na tu pohádku, kterou mi kdysi jako malému přečetla. Začalo to do sebe zapadat. Všechno sedělo a až teď jsem to celé pochopil. Došlo mi, že všechno není tak, jak vypadá. Ta žena, která se mi tu noc zjevila, byla čarodějka z pohádky. Přesto, že musela být velmi nešťastná, rozhodla se mi dát druhou šanci. S maminkou věříme, že to byl můj Anděl Strážný. Ať si kdo říká, co chce, o opaku mě nepřesvědčí. Obě jsou moje hrdinky. Obě mi zachránily život.

Věnování

Tato povídka je věnovaná mé mamince. Ona je zrcadlem každé jednotlivé postavy z předešlého textu. Je odrazem kluka, který byl v dětství nemocný, ale i tak měl naději a byl šťastný. Maminky, jež je obětavá, ustaraná a hlavně láskyplná. Ženy z pohádky, která nikdy nepřestane milovat. Anděla Strážného, který na mě dává neustále pozor a opatruje mě. Děkuji, mami, za každou radu, každou chvíli s tebou. Mám tě moc ráda.

Sen o naději

Zina Janíková

Píše se rok 1938. Mnichovská dohoda nebyla podepsána a schyluje se k válce mezi Československem a nacistickým Německem. V Československu začíná mobilizace. Všichni muži chtějí hrdě bránit svou zem. Vojáci postupně obsazují obranné pozice na hranicích. Napadení nepřítelem předpokládají mezi Frýdlantským a Šluknovským výběžkem.

Útok

Je 1. října a všichni vojáci jsou na pozicích, jsou připraveni bránit svou zem. Mezi nimi jsou piloti četař Josef František a četař Emil Boček, kteří čekají na pokyny od armádního generála Ludvíka Krejčího.

„Škoda, že jsme od Sovětů nezískali letadla, když už jsme pro ně postavili ten hangár,“ prohodil Josef.

„Ano, to nám znepríjemnilo situaci,“ odvětil Emil.

„Nacistické letectvo má prý dvakrát více letadel...“

„Ale Josefe, nepřišli jsme naříkat, že válku prohrájeme. Jsme tu, abychom hrdě bránili svou zem!“ nenechal Josefa domluvit Emil.

„To máš pravdu, Emile, ale seš si jistý, že dokážeme porazit takovou přesilu letadel?“

„Budu k tobě upřímný“

Všechny perutě na své pozice! Byl zaznamenán útok na první jednotku pěších! Přesně tam kde jsme čekali.

„Je to tu, hodně štěstí, příteli!“

„I tobě, Emile!“

První ztráty

„Němci zaútočili dle předpokladů mezi Šluknovským a Frýdlantským výběžkem. Naše obrana zatím nebyla prolomena,“ řekl generál Ludvík Krejčí do vysílačky a začal uvažovat: To se mi nějak nezdá, že by zaútočili jen z jednoho směru. Něco chystají. Co když chtějí přiletět od Ašského výběžku a obklíčit naši armádu? To bychom přišli o Prahu a celé Čechy! Tomu musíme předejít!

Generál neváhal už ani vteřinu: „Perutě jedna - změňte pozice, přesuňte se směrem na severozápad, směr Ašský výběžek! Perutě dva - zůstaňte na stejných pozicích u Šluknovského a Frýdlantského výběžku! Jednotka dva pěších u Ašského výběžku - ihned podávejte hlášení, pokud zaznamenáte útok!“

Proč by generál přesouval naše letectvo do míst, kde neprobíhá útok? Myslí si snad, že by mohli zaútočit od tam a skřípnout naši armádu? Hitler má smůlu, že máme tak chytrého generála, přemýšlel Josef.

Nepřítel zahájil útok od Ašského výběžku!

Josef velel peruti jedna, měl za úkol organizovat nálety a dávat rozkazy. Jeho letadlo se jmenovalo Modrý květ.

„Hlásím letadlo na dvanácté hodině! Sakra, v té mlze nejde vidět ani na krok!“ ulevil si Emil. „Letadlo na třetí, čtvrté a páté hodině!“ V tom se vrátilo šest BF sto devítek do Josefových zad.

„Parchanti jedni! Jsme v pasti! ÚSTUP!“ zavelel Josef. Stíhačky se vrhly střemhlav dolů a podletěly nepřátelská letadla. Ne všichni tento těžký manévr zvládli.

„Letadlo Modrý květ zasaženo! Motor hoří!“ zahlásil Josef a snažil se zvednout předeek letadla. „NASKOČ! NASKOOOČ!“

Z motoru se začalo kouřit, kolem Josefa létaly střely, letadlo začalo být neovladatelné. Už si myslel, že je s ním konec. Na poslední chvíli motor naskočil a Josefovi se podařilo utéct ze spárů smrti. Zaplavil ho na chvíli pocit štěstí, když v tom mu zkameněl úsměv. Jeden z jeho letounů byl zasažen.

„MEJDEEJ! ZNIČILI...“ Víc už ale Josef neslyšel. Viděl jen, jak se letadlo rozbilo o zem.

„Generále, potřebujeme rychle posily!“ zakřičel Josef do vysílačky.

„Posílám vám čtvrtou perut!“ Než to Generál dořekl, zřítíl se další letoun.

Posily dorazily opravdu rychle. Ale ne tak rychle, aby Josef nepřišel o čtyři stíhačky a dva piloty.

Evakuace

Josef a Emil se vraceli zpátky na výchozí pozice. Oba měli hlavu plnou myšlenek: co kdyby se Mnichovská dohoda podepsala? Museli by válčit? Umřelo by víc lidí?

Perutě jedna letěla přes Středočeský kraj. Letci pozorovali, jak se jejich stroje třpytivě odráží na hladině Vltavy. Viděli malé tečky na Karlově mostě, jak prochází pod Prašnou bránou a dále na Malou Stranu a uvědomili si, proč do války šli. Chtějí bránit svou krásnou zem, i kdyby je to mělo stát život.

„Generále, potřebujeme rozkazy!“ zahlásil Josef do vysílačky.

Za malou chvíli se ozvalo...

„Perutě jedna, přistaňte na provizorním letišti V České Lípě! Vezměte si tam zbraně a běžte pomoci místním se evakuovat do bezpečí! Ostatní jednotky pěších, neopouštějte pozice, musíte udržet naši pozici! Perutě čtyři a pět, stáhněte se od Slezska směrem k výběžkům.“

„Tak pěším vojákem jsem ještě nebyl, to bude premiéra,“ zasmál se Josef a pomalým krokem vyšel z hangáru s ostatními piloty.

„Nechápu, jak se teď můžeš něčemu smát!“ sykl na něj Emil a dal si pušku přes rameno. Josef mu na to nic neodvětil a vzal si zbraň.

„Dostali jsme rozkaz,“ převzal Emil velení a otočil se na piloty. „Máme evakuovat město Česká Lípa. Musíme postupovat organizovaně a evakuaci provést co nejrychleji! Vy půjdete se mnou! Ostatní s četařem Františkem!“

Skupiny pilotů se vydaly určeným směrem k městu. Josefovi se chvíli honilo hlavou, proč tam neposlali pěší jednotky. Copak jich je málo? Je dost možné, že se generál snaží udržet pozici. Většina nepřátelského letectva je teď u Ašského výběžku. Kolem Emila mezitím pobíhalo spoustu lidí, kteří se snažili co nejrychleji dostat z města. Už si dával megafon k puse, když vtom ho někdo zatahal za rukáv. Byl to chlapeček, který v ruce držel starého ušmudlaného méďu s odloupeným okem. Na sobě měl červené kostkované manšestráky se zalátovanou dírou na koleni. Měl navlečený huňatý vlnitý svetr žluté barvy a oči zarudlé od pláče.

„Pane vojáku, já se z-z-ztratil! Nevíte, kde je moje maminka?“ kuňkal chlapec. Emil nevěděl, co říct, na chvíli ztratil hlas.

„Jak vypadá tvoje maminka?“ zeptal se vlídně a dřepl si, aby viděl chlapci do očí.

„No, má modré šaty a hnědé vlasy.“

„A víš, kde jsi ji naposledy viděl?“

„V krámě, támhle,“ ukázal ručičkou na malý obchůdek.

„Tak pojď, jdeme se tam podívat,“ povzbudivě vzal malého kluka za ruku. „Jak se vůbec jmenuješ?“

„Ondřej!“ odpověděl hrdě.

V krámě maminku nenašli. Ani prodavačka ji neviděla. Emil se musel rychle rozhodnout: „Postarejte se, prosím, o tohoto chlapce. Jmenuje se Ondřej. Musíte co nejrychleji opustit město!“ Prodavačka pochopila vážnost situace a chlapce se ujala. Ondřej přestal vzlykat, jako by přijal svůj osud.

Emil si přiložil megafon k puse: „Všichni občané poslouchejte, prosíme vás, abyste neprodleně opustili svoje obydlí a co nejrychleji opustili město!“

Ulice brzy zaplavily proudy lidí. Emil se snažil navádět lidi správným směrem z města, ale situace byla dost chaotická. V poledne už většina obyvatel směřovala do vnitrozemí, se západem slunce bylo město vyčlizené.

„Uff! Tak to máme za sebou,“ oddychl si Emil a spojil se s Josefem přes vysílačku.

„Tady Emil, jaká je u vás situace?“

„Nikde nikdo.“

„Dobře. Spojím se s generálem a zjistím další rozkazy. Tady perutě jedna, město úspěšně evakuováno!“

„Tady generál, přesuňte se co nejrychleji do vzduchu a běžte vypomoct k hranicím, situace začíná být nezvladatelná!“

Hned po vzletnutí uviděli, jak nepřátelské vojsko velmi rychle obsazuje Českou Lípou.

„Měli jsme velké štěstí! Mohli jsme dopadnout opravdu špatně!“ zhodnotil situaci Josef.

Za chvíli se před nimi objevily nepřátelské stíhačky.

„Be ef sto devítka na obzoru!“ vykřikl Josef do vysílačky a pokračoval: „Nesmíme udělat stejnou chybu jako minule!“

Hlavou mu proletěl poslední útok: letěli moc u sebe a pro nepřátele byli snadným cílem.

„Roztáhněte se na co největší délku, udržujte kurz!“ dal Josef jasné pokyny do vysílačky. “

„Letadlo na druhé hodině sestřeleno!“

„Další letadlo zasaženo!“

„Be efka se řítí k zemi!“

„Nácek hoří!“ ozývalo se postupně ve vysílačce.

Piloti z perutě jedna měli výhodu, že dobře znali okolí a věděli kudy letět.

Nepřítel se je snažil všemožně setrást. Nakonec se podařilo perutím nepřátele zlikvidovat.

„Dobrá práce!“ křičel Josef do vysílačky plný radosti. „Akce se nám povedla bez jediné ztráty!“

Všichni propukli v jásot, když v tom se ve vysílačce ozval generál:

„Perutě jedna, ihned let'te k Brnu, město je bombardováno!!“

Emilovi se zatmělo před očima, „Tam žije moje rodina, co když jsou všichni mrtví!“ Snažil se nemyslet na to nejhorší a doufal, že jeho rodina je v pořádku.

Brno

Po rychlém natankování se perutě vydaly k Brnu.

„Stíhačky na dvanácté hodině, připravte se na útok!“ hlásil Josef do vysílačky.

Nepřátelské letouny se jim sice podařilo zneškodnit, ale ... přiletěli pozdě. Brno bylo téměř celé zničeno. Emilovi se do očí hnaly slzy. To není možné, ne tohle se nemělo stát! Tohle je moje město! Moje rodina! Emil stočil letoun na Brno-Tuřany, část města, kde se narodil a kde žije jeho rodina. Přelétal přes Brno a viděl, jak je vše zničené, všechny domy, továrny, kostely.

„Emile, vrat' se!“ snažil se ho přivolat Josef zpátky, marně.

Emil neslyšel, neviděl. Po chvíli přistál na tuřanském letišti. Vyskočil z letadla a rozběhl se k domovu. Proběhl kolem kostela, z kterého zbyly jen trosky. Probíhal kolem rozvalin domů. Nezastavoval se, ani neohlížel za nářky lidí, kteří oplakávali zavalené nebo mrtvé. Přeskakoval trosky, klopytál a padal, nic ho nezastavilo.

Svět se změnil

Tohle není možné! Moje rodina nemůže být mrtvá! Nemůže, schovali se... určitě se někam schovali! Emil stál před polozbořeným domem a zničenou zahradou. Zahlédl tělo pod troskami a rozběhl se k němu: začal plakat, poznal svou mámu. Emil objímal matku uprostřed trosek, když v tom se za ním ozval hlas.

„Emile?“ Emil sebou cuknul a rychle se otočil.

„Jane!“ rozběhl se Emil k bratrovi a s obětím ho zvedl do náruče. „Jsem tak rád, že tě vidím! Kde jsou všichni?“

„Jsou mrtví, Emile! Všichni!“ Jan Emila pevně objal a rozbrečel se.

Emil vzal bratra do náručí a vydali se k letadlu. Vysílačkou se spojil s perutí.

„Tady Emil kde se nacházíte?“

„Tady Josef, přistáli jsme blízko sestřelených letadel, máme rozkaz je prohledat.“

„Rozumím, letím k vám.“ Emil nasedl do letadla i se svým bratrem.

„Tohle bylo nebezpečné!“ přivítal Josef Emila.

„Já vím Josefe, omlouvám se. Tohle je můj bratr Jan,“ vytáhl malého klučinu z letadla.

„Ahoj Jane, já jsem Josef. Půjdeš teď s námi, dostaneme tě na bezpečné místo.“

Josef a Emil vzali Jana za ruku a odvedli ho na místo, kde se stavěla polní nemocnice.

„Tady se o tebe postarají, nebudu moct tu být s tebou. Vezmi si tohle“ podával Emil Janovi stříbrný řetízek. „Tohle je řetízek, který jsem dostal od naší maminky. Dokud ho budeš nosit, budu vždycky s tebou.“ Emil se snažil nebrečet. „Musím jít, sbohem.“

„Sbohem!“ Emil naposledy objal bratra.

„Pojď Emile, musíme jít!“ zavolal na něj Josef.

Závody s časem

Za nedlouho došli k sestřeleným letadlům Luftwaffe.

„To z nich tedy moc nezbylo,“ utrousil Josef při pohledu na kusy křídel a poškozený trup.

Emil nakoukl do zničeného trupu letadla, „Nic tu není... Počkej, něco jsem našel. Že by mapa?“ „Ukaž,“ Josef rozložil značně potrhanou mapu. „Je tu místo označené křížkem...“

„PRAHA!“ vykřikli současně.

„Jejich cílem je Praha! Brno byla jen léčka! Emile, ihned se spoj se generálem!“

Dříve než se nadechl, z vysílačky se ozvalo téměř nezřetelně: Všechny jednotky ... Frýdlant... prolomeno... Spojení se přerušilo.

„Zatracený krám!“ praštil Emil do vysílačky, „Proč to nefunguje?!“
„Emile, musíme na Prahu! Na letišti v Kbelích jsou bombardéry!“
„A to můžeme?“
„Ne můžeme, MUSÍME!!“

Dvě stíhací letadla Bk-534 sviští nad Vysočinou.

„Seš si jistý, že nám vystačí benzín?“

„Bude muset! Nemáme čas natankovat!“

Už jen kousek, říkal si Josef, když viděl na obzoru vojenské letiště Kbely, které se nachází na severu Prahy a dál na sever leží Česká Lípa.

„Zvládli jsme to!“ zaradoval se Josef, když přistávali na letišti. „Rychle pro bombardéry!“

„JOSEFE, počkej! Jsme jenom dva, potřebujeme střelce ke kulometům! A kdo bude házet bomby? Musíme dát dohromady posádky!“

Josef a Emil běželi jako o život po přistávací dráze: „Vojáci, pojd'te sem, HNED!“ volal Emil směrem k hangárům. „Potřebujeme vás k obraně Prahy!“

„Nedostali jsme žádné rozkazy!“ namítali vojáci.

Emil ztrácel trpělivost. Věděl, že nemají čas: „To si říkáte vojáci?! Pojd'te bránit svou zem! Jsme poslední naděje!!“

Josefovi se konečně podařilo navázat spojení s generálem: „Generále, jaká je situace?“

„Naše obrana bude prolomena! Nemámě šanci, přijdeme o ČECHY!! Celý wehrmacht soustředil svou sílu do jediného místa – byly to výběžky. Tady už pomůže jen zázrak,“ hlesl generál do vysílačky.

„Pane, stále máme šanci! Letíme vám pomoci!“ burcoval generála Josef. Jeho slova všechny ohromila. Nikdo už neváhal ani vteřinu. Za zvuku sirény a spuštěných motorů nasedali oba piloti a vojáci do bitevních letounů.

„Pánové, kamarádi, jsme poslední nadějí pro naši vlast! Musíme zničit nepřátele! Pokud selžeme, všichni zahyneme!“ pronesl Josef do vysílačky, když se letouny stáčely na sever.

U výběžků se mezitím odehrával masakr. Naše jednotky už neměly kam ustupovat, spousta vojáků padla. Většina perutí byla zlikvidována u Ašského výběžku. Nikdo už v nic nedoufal. V tom nad hlavami ustupujících československých vojáků proletěly bombardovací letouny.

„Vyčkejte na pokyn!!“ rozkázal Josef. Hlavně to teď musím dobře načasovat.

„Ještě ne, ještě počkejte... Teď! Spustit bomby!!!“

Vojáci vypustili bomby... Přesně do čela wehrmachtu. Jejich kanóny nestačily ani zareagovat. Nepřátelské vojsko bylo rozprášeno. Všichni začali jásat a radovat se.

Do vysílačky se ozval generál, „Tohle jsem opravdu nečekal, tohle bylo geniální! Kde jste vzali letadla a posádky?“

„Děkujeme generále. Pomohla nám posádka z letiště v Kbělicích!“

„Četaři Josefe Františku, četaři Emile Bočku, jste hrdinové! Dostanete vyznamenání!“

Tato bitva se nikdy neodehrála. Mnichovská dohoda byla podepsána 30. září roku 1938 a 15. března roku 1939 Hitlerova vojska začala okupovat Prahu. Přesto hrdinové tohoto příběhu se stali skutečnými hrdiny.

Dle dostupných zdrojů Josef František a Emil Boček bojovali v druhé světové válce o Velkou Británii, sestřelili mnoho německých letadel a za své zásluhy získali mnohá vyznamenání. Generál Ludvík Krejčí byl armádním generálem československé armády. Chtěl mobilizovat, ale po přijetí Mnichovské dohody musel velet demobilizaci. Na nátlak nacistů byl odvolán z funkce náčelníka hlavního štábu.

Jaro Tereza Ferzиковá

Víš ty co? Svět by byl vlastně strašně krásný, kdyby se nic neměnilo. Kdybychom všichni zůstávali ve svých pevně daných kolejích a neohlíželi se jinam, kdyby každý věděl přesně, kam šlápnout a co radši překročit, kdybychom znali každíčkou hroudu hlíny a každý kořen a kořínek pod ní.

Kdyby věci zůstávaly...

Kdybys zůstala ty.

Ten den si pamatuju jako včera, probudila jsem se o dost dřív než obvykle a na okně toho rána seděla vrstvička námrazy. Nejvíc ze všeho si vybavuju, jak natěšená a plná nadšení jsem byla; měly jsme se zase vidět, po měsíci bez jediného kontaktu, jediné společné chvílky. Sešly bychom se v parku, stejně jako pokaždé, a sdělily si všechno, co se za poslední měsíc událo, ať už to hezké, nebo ošklivé. O tom, jak se mají moje rostlinky v modrobíle malovaných květináčích a jak tvé kočky, co všechno stihly za tu dobu provést. Naposledy to byl rozdrápaný ubrus, jindy zase počuraný koberec v obýváku nebo proleželá krabice. Tys je ale pokaždé omlouvala, se slovy „vždyt’ jsou jenom trochu divocí,

to se za chvílku poddá“. Jenže – za chvílku se to nepoddalo a na příští schůzce sis stěžovala na další kočičinu.

Při chystání snídaně jsem si prozpěvovala. To se moc často nestává, abych si já jen tak zpívala, znám jako přidušená žába a moc písniček taky neznám, ale toho dne se mi zkrátka zpívat chtělo. Byla zima a venku se válely měkké, přívětivé závěje, na oběd mě čekaly boloňské špagety a po obědě zase ty (ano, z radosti jsem dokonce rýmovala, a ano, nešlo mi to). V potměšilé kuchyni na mě ale hlavně čekala hromada špinavých talířů ze včerejška, stejně jako hrnek čaje a celozrnný chleba s máslem, které jsem se rozhodla dát před zpíváním a básněním přednost.

Celé dopoledne jsem úklid prokládala přemítáním – kam potom půjdeme? Měla bych ti trochu těch špaget nechávat? Nebo si koupíme něco venku? Jestlipak se mají tví rodiče dobře? Minule jsi říkala, že prodávají auto, tak snad se obchod povedl... A jak dopadl ten tvůj šachový turnaj? Tolik otázek, všechny mi pobíhaly hlavou jako splašené myši a každou chvílku se navzájem přerušovaly.

K obědu jsem si potom pustila televizi – nebo chtěla jsem, ale než se ten starý krám konečně rozsvítil, měla jsem už talíř skoro prázdný.

...srážka osobního a nákladního vozu, nehoda si vyžádala jednoho mrtvého a dva zraněné...

Stejně, to je něco hrozného, říkala jsem si. A tak jsem tu zpropadenou krabici zase vypnula. Kdepak, takhle si nechat kazit to, co měl být hezký den. Po chvíli se všechny ty otázky, co mi ještě před chvílí kolovaly hlavou, někam schovaly a nahradil je divný pocit. Moc divný. Trochu nejistý, hodně zmatený a nejvíc ze všeho nepříjemný. Hodiny s obrázkem žabky, pověšené v kuchyni, už ale ukazovaly tři čtvrtě na dvě, a mně nezbylo, než se ten pocit pokusit setřást a vyrazit za tebou.

Hodila jsem na sebe teplou bundu a zabalila se do tlusté červené šály, té, kterou jsi mi věnovala loni k Vánocům. Něco mi neustále říkalo, že bych si měla pospíšet. Ještě zkontrolovat, že jsou všechna světla zhasnutá, že mám všechno s sebou (hlavně klíče, klíče jsou nejdůležitější), a můžu jít. Jakmile za mnou zaklaply domovní dveře, ten zvláštní pocit se mě zmocnil znovu.

Zkusila jsem ho setřást rychlejší chůzí – třeba mi ho vítr vyžene z mysli, třeba ho utopím ve sněhových peřinách. Míjela jsem jednotlivé domky a posprejované garáže, pak neméně posprejované panelové domy a nakonec podchod, který vedl k parku.

Podivné odpoledne. Moc podivné, přesně si pamatuju, jak jsem si tahle slova opakovala dokola a dokola. Vítr za tu chvíli pořádně zesílil, máchal větvemi nade mnou, slzely mi z něj oči a sotva jsem slyšela cokoliv jiného. Tak, ještě pár metrů a potom zabočit... Za chvíli jsme u laviček.

Za chvíli jsem k lavičkám opravdu došla, zato ty jsi nebyla nikde k vidění. Na chvíli jsem se posadila. Lavička, na niž jsem si sedla, byla odshora dolů zaplněná nápisy. Například u levého ramene jsem si všimla několika postaviček načmáraných lihovým fixem, vpravo se zase skvěl nápis jsi hezkej kluk? Volej, doplněný telefonním číslem.

Ve skutečnosti mě ty věci nijak moc nezajímaly, jen jsem doufala, že se každou chvíli vynoříš někde za rohem a jedna druhé se vrhneme do náruče, protože kolem procházelo čím dál víc lidí a to mě zneklidňovalo. Ani jeden z nich jsi nebyla ty.

Z kapsy jsem vytáhla mobil, jehož obrazovka se okamžitě rozsvítila. 14:19, hlásila. A žádná zpráva od tebe. Kdybys měla zpoždění, už dávno bys byla napsala, a ty stejně nikdy nechodíš o víc než deset minut později.

Když jsem tě zkusila prozvonit, nedovolala jsem se, a s každou další minutou mi bylo divněji a divněji. Jako by se mi někde hluboko v hrudi usídlil starý, ošklivý pavouk, svíral mi plíce a odmítal vylézt, dokud tě neuvidím. Otevřela jsem aplikaci Zprávy. Ahoj, čekám u naší lavičky, je všechno ok?

Nebylo. Měla jsi přijít, stejně jako každý měsíc, stejně jako každý rok. Jenže na všechno nejde vymyslet plán, a i kdyby šel, stejně by se mu některé věci musely vymknout. Takhle život funguje, asi. No, a tak jsi toho odpoledne nepřišla. Větve nade mnou dál povlávaly ve větru a mně připadalo, že i kdyby měly zničehonic vzlétnout a odletět do teplých krajín, já jsem tu zůstat musela.

Kdyžtak počkám u květinářství, dopsala jsem za chvíli, i když jsem pochybovala, že si moje zprávy čteš. Ts, kdybys celou tu dobu postávala někde za rohem a celému tomu divadlu se smála, asi bych tě přetrhla, ale aspoň bych věděla, že jsi v pořádku. Zato takhle...

Když jsem se doplahočila do centra města, radnice už ukazovala skoro čtvrt na čtyři. Když už nic, aspoň si prohlídnu ta kvítka ve výloze.

Úplně si vybavuju, jak neuvěřitelně se mi svíral hrudník. Jako by si mě všiml, dosud vcelku mírný vítr v tu chvíli nabral na síle a mně z něj zase vhrkly slzy do očí. A pak... Pak jsem si toho všimla.

Vedle květinářství se odjakživa skvěla tmavá vitrína, do níž se věšela parte těch, kteří nás nedávno opustili. Původně jsem se na ni ani nechtěla dívat, většinou, papíry jen tak proletím očima, ale dnes to bylo jiné. Ten pavouk v hrudi se nepřestal roztahovat, kusadla mi bolestivě rval do srdce a tělo mi ucpávalo plíce. Nemohla jsem dýchat.

Víš, jak jsem říkala, že mě nepustí, dokud tě neuvidím? Nepustil mě. Zůstal tam, hnusné chlupaté nohy pevně propletené mými žebry.

Už jsem neslzela jen z větru.

Protože mi došlo, že na naši lavičku nepříjdeš. Že už nikdy nepříjdeš.

Svět by byl tak krásný, kdyby se nic neměnilo, kdyby všichni zůstávali jako porcelánové panenky ve stojanech, na svém místečku na polici, aby si pro ně člověk mohl přijít, když potřeboval, a mezi tím se jim nic nestalo. Kdyby se lidé nerozbíjeli. Kdyby lidé byli věční.

Svět by byl tak krásný, kdybychom byli jako rozkvetlá zahrada, čistá, slunná, kde jediné, kam můžeme jít, je vzhůru – růst jako mladý modřínek, kvést mezi tulipány. Kdyby lidi nikdo nekácel.

Seděly bychom teď vedle sebe mezi stromy a povídaly si, vyprávěla bys mi o Mourkovi, co ti podrápal novou halenku, o sousedce, která zpívá tak hlasitě, že ji slyší i přes dvě patra, smály bychom se a objímaly. A byly bychom šťastné. Tak proč... proč musí lidé odcházet...

A pak přišlo jaro, hebký vánek vzadu na krku, oranžové paprsky v oknech a bílé květy za okny, tichounce se protáhlo mezi větvemi jabloní a než si člověk stihl všimnout, venku se zabydlelo natrvalo.

Já jsem ho ale necítila. Nechtěla jsem ho cítit.

Neměla jsem důvod. To jaro jsem nevytáhla paty z domu, mimo nutné cesty do samoobsluhy a lékárny, ale ani ty netrvaly nijak dlouho a tu nejkratší cestu jsem měla dávno zažitou. Pokaždé, když jsem se musela vynořit, vypnula jsem veškeré myšlenky a nasadila prázdný, bezduchý výraz. Červená šála putovala rovnou do koše, nemohla jsem se na ni ani podívat.

A doma? Doma mi nezbylo, než předstírat. Že to podivné odpoledne nikdy nenastalo. Že od našeho posledního setkání uplynul jen měsíc. Že jsi v pořádku, někde zachumlaná s miskou polévky, že tvoje kočky neadoptovala úplně cizí rodina, že si tvůj nábytek nerozebrali příbuzní, že tvé šaty neskončily v plastových

pytlech na skládce, že tvoje auto neskončilo tak zničené, aby putovalo okamžitě k sešrotování...

Jaro se brzy přehouplo v léto a léto se změnilo v podzim, tiše škemrající o pozornost, šustivý a studený. To stejné počasí, které mě dřív lákalo, at' přeci vstanu ze židle a běžím se podívat ven, jak je tam nádherně, jak zem hraje všemi barvami, mě teď jedině umocňovalo v touze zůstat zahrabaná a už nikdy nevylézt. Kromě ročních dob se toho mnoho nezměnilo.

Já jsem zůstávala zavřená ve svém bytě. Sama, jen se svými rostlinkami a obrovským pavoukem v plicích. Ale možná – možná se přeci jen něco změnilo. Začala jsem přemýšlet, mnohem víc než předtím.

Celičký podzim jsem strávila ve vlastní hlavě. Začala jsem s nepřebornou hromadou pocitů a myšlenek a kdo ví, čeho ještě, a št'ourala jsem se v ní, jak jen to šlo. Před spaním, po probuzení, při jídle i při práci, lovila jsem zlaté nitě vzpomínek a brečela.

Zima se nesla ve stejném duchu, až na to, že tentokrát už mělo moje přehrabování smysl, mělo cíl; konečně jsem si v motanici myšlenek dělala pořádek. Začala jsem je přebírat, jednu po druhé jsem je pokládala do rukou a prohlížela si je ze všech stran. Ty staré a zmačkané jsem založila někam dozadu, a nechala si pouze ty, které mělo cenu si nechat. Myšlenky měly všechny možné tvary a barvy, některé byly na dotek měkké, zrovínka jako sníh za okny. Některé měly ostré hrany, a jiné měnily tvar i konzistenci, jakkoliv se jim zachtělo. Zato pocity, ty byly tekuté. Přelévat je a některé vylévat ven trvalo mnohem déle, než přebírat myšlenky. A co teprve vzpomínky...

Přijde mi to docela zvláštní, jak se na sebe vzpomínky dokážou vázat. Člověku stačí otevřít jednu a už se na ni navíjí další, jakkoli stará nebo nepotřebná, některé se motají v klubkách, další se splétají se do dlouhých provazců a z těch pak tvoří uzly.

Stejně tak, jako si teď já pletu cop. Vlasy mi za ten rok docela povyroستly, a rostlinky po celém bytě jakbysmet. Je jaro, květinky u mě doma kvetou stejně jako ty tam venku.

Myslím na tebe, každou chvíli, jinak to ani nejde. To odpoledne nikdy nevyženu z hlavy, to je zapletené tak hluboko, že abych se k němu dostala, musela bych

nadobro osekát tisícovky dalších vzpomínkových nití. A já ani nechci. Něco, co všechno tak drasticky změnilo, se nedá zapomenout.

Jak jsem říkala, myslím na tebe téměř bez přestávky. Jen ten pocit je teď trochu jiný. Možná klidnější, možná jen tiše melancholický, já vlastně ani nevím, co cítím. Ale mám tě moc ráda, vždycky budu mít. A víš ty co? Je jaro, a mně se zpod kůže derou na povrch zelené pupeny, tiché, čisté a v něčem trochu nespoutané.

Je jaro, a já se ho snažím ze všech sil nachytat do vyschlých, prokřehlých plic. Je jaro, a pavouk v hrudi není větší než moucha. Je jaro a mně se chce žít.

Muž prodávající city **Tereza Špilarová**

Koukala jsem z okna a sledovala vložky padající na silnici. Lidé procházeli pod oknem, učitel se věnoval svému výkladu, jen já jsem byla myšlenkami už dávno doma. Doma v teple, v posteli, kde jsem dospávala včerejší večer, který jsem věnovala studiu historie barokní hudby či alkalickým kovům na dnešní testy. Poslední minuty dnešního nekonečného vyučování jsem spíše přežívala. Z mých myšlenek mě vytrhlo tak dlouho očekávané zazvonění, věci jsem měla už sbalené před tím, a tak jsem hned mohla vzít svůj batoh a vyrazit ven ze třídy. Šatnou jsem proběhla jen zběžně, abych se oblékla do teplého kabátu. Nikdo mě venku nečekal jako vždy. Mých spolužáků jsem se spíš stranila, a tak jsem většinou během přestávek zůstala sama. Po škole tomu nebývalo jinak.

Prošla jsem kolem obchodního domu a zamířila na náměstí. Lidé se i v této zimě rojili jako včely. Zřejmě sháněli poslední dárky na Vánoce. Blížily se příliš rychle, nicméně já byla v klidu, protože těch pár dáreků jsem měla nakoupených a zabalených už od listopadu. Co mi vadilo více, byli ti lidé. Nemám ráda společnost, nemám ráda přeplněné davy, nepotřebuji kamarádství ani lásku. Vystačím si sama. Po tom, co můj otec provedl mojí matce, jsem na všechny bytosti mužského pohlaví zanevřela.

Jediné veřejné místo, kam jsem se uchýlovala, byla malá kavárna na kraji náměstí. Vždy jsem se zde zastavila po škole, abych doplnila energii pořádnou dávkou kofeinu. Vešla jsem do kavárny, zhluboka nadechla vůni kávy, perníkového koření

a kaka. Zamířila jsem k pultu, kde se na mě už od příchodu usmíval číšník. Jediný člověk, kterého jsem ráda viděla. „Ahoj, jako vždycky?“ zeptal se mě, ještě napůl cesty. „Ne, dneska tu vánoční horkou čokoládu, potřebuju se prospat,“ odpověděla jsem a snažila se vytvořit co nejlídnější úsměv.

Během přípravy jsem se nenápadně ohlédla po kavárně. Všichni si hleděli svého, jen v rohu u malého stolku s výhledem na náměstí seděl muž, který mě probodával pohledem. Hned jsem se otočila zpět, ale po chvíli mi to nedalo a podívala se zpátky. Díval se pořád, a tak jsem se u něj zdržela pohledem.

Měl husté hnědé vousy, lehce propletené prvními šedinami. První vrásky se mu rýsovaly nad tvářemi. Mohlo mu být kolem čtyřiceti, starším ho dělala možná únava v jeho očích nebo jeho oblečení. Hnědý, lehce obnošený kabát zvýrazňoval jeho ramena, na stolku měl položený černý klobouk. Klasický gentleman jako z filmu. „Máš tady tu čokoládu,“ vytrhl mě z pozorování hlas číšníka. „Ehm, děkuji,“ sebrala jsem čokoládu z pultu a vyrazila ke dveřím. Už jsem se chystala otevřít dveře, ale někdo byl rychlejší. Trhla jsem sebou, jelikož jsem se docela lekla. Když jsem si uvědomila, co se vlastně stalo, podívala jsem se, kdo mi dveře podržel. Byl to ten muž, který mě pozoroval z rohu kavárny.

„Prosím,“ ukáže mi ze dveří. Byla by slušnost poděkovat, ale v tu chvíli jsem se vzmohla na pouhé pokývnutí. Ze dveří jsem hned vyrazila směrem domů. „Slečno? To se vždy takto straníte lidí?“ zeptá se mě muž.

Jeho otázka mě docela vyvedla z míry, ale tentokrát jsem byla schopna s ním aspoň začít komunikovat. „Prosím? Já, no, jsem introvert. Nepotřebuji kolem sebe lidi, jak jsem řekla..., jsem introvert.“

Na znamení toho, že to myslím vážně, jsem při poslední větě pokývala hlavou. „Když dovolíte, mohl bych si s vámi o tom promluvit,“ podívá se na mě ten muž a zdá se, že to myslí smrtelně vážně. Co to je vůbec za divného chlapa? Myslí si snad, že chci mluvit s úplně cizím člověkem o svých osobních věcech?

„Promiňte, ale nepříjde mi úplně normální vměšovat se do takových záležitostí, zvláště když se vůbec neznáme. Měla bych jít domů,“ odsekávám muži.

„Chápu, není to úplně běžné sdělovat svoje pocity náhodnému člověku na ulici, nicméně, co když zrovna tohle je moje práce. Vyslechnout si trápení lidí a pokusit se ho napravit.“

„Já se ale ničím netrápím,“ snažím se působit co nejvíc důvěryhodně, ale můj hlas mě nejspíš prozradil.

„Vážně? Takže to, že si léčíte vaši nenávist k otci na ostatních tím, že je od sebe odháníte pryč, je podle vás normální?“ podívá se na mě jakoby nic.

V tu chvíli mi projel mráz po zádech. Jak to sakra ví? Nemůže to být nějaký vzdálený příbuzný nebo tak něco? Chvíli na něj jen tak nevěřícně koukám, ale pak se uklidním a utřídím si myšlenky.

„Říkal jste, že si chcete jen promluvit, je to tak,“ moje zvědavost mi nedá a začnu uvažovat o jeho návrhu.

„Ano, do ničeho vás nutit nebudu, slečno,“ vykouzlí na mě možná až příliš vlídný úsměv a nabídne mi rámě. Jako z nějakého filmu pro pamětníky. Dělam, že jsem si ničeho nevšimla a rozejdu se k parku. Muž se hned přidá a ruce si lehce uraženě strčí do kapes.

„Je asi zbytečné zabývat se tím, proč nemáte ráda svého otce...“

„Ano, je opravdu nanejvýš zbytečné se zabývat mým otcem,“ skočím mu do řeči. Muž uznale protočí oči v sloup.

„Čemu ale nerozumím je, proč se vyhýbáte ostatním lidem,“ položí celkem jednoduchou otázku tónem, který bych čekala spíše u psychologa. „Přitom vypadáte jako velice inteligentní slečna, neřekl bych, že se jedná o nějakou banalitu,“ snaží se navázat oční kontakt, ale já úspěšně pohledem uhýbám.

„Lidem se nedá věřit. Podívejte, žijete několik let s člověkem, kterého milujete a i tak vás dokáže zradit bez mrknutí oka. Pustíte si do života lidí, myslíte si, jak je znáte, a při nejbližší příležitosti vám vrazí kudlu do zad. Pořád jsou to jen cizí lidé, nikdy nemůžete vědět, kdy jim přeskočí a budou vás chtít třeba zabít,“ vyložím mu všechny moje argumenty jako na podnose.

„Hohó, celkem slušné obvinění nemyslíte?“ Muže to očividně velice pobavilo. Když však viděl vážnost mého obličej, jeho úšklebek zmizel.

„Všichni přece nejsou takoví, nemám pravdu?“ snaží se dál navázat konverzaci.

„Dal byste hlavu do otevřené tlamy lvovi? Tak se totiž cítím já, když mám s někým navázat nějaké citové spojení,“ dávám mu jasně najevo svůj názor na věc. Muž se zachmuří a nejspíš se snaží vymyslet způsob, jak mi co nejlépe odpovědět. To se mu ovšem zrovna nedaří, a proto na něj hned vytáhnu:

„Jsem hold beznadějný případ, nedá se nic dělat.“

Nepatrně zrychlím krok a doufám, že pochopí můj nezájem se dále tímto zabývat.

„Slečno? Dejte mi prosím šanci ukázat vám, že nic není tak černobílé, jak si myslíte. Každá karta má rub i líc a lidské city jsou to nejsilnější pouto, které můžeme v našem světě nalézt,“ podívá se na mě s očekáváním v očích. Zhluboka si povzdechnu, ani nevím proč, ale nakonec lehce přikývnu hlavou.

„Kam to jdeme?“ snažím se zjistit od muže, který kráčí dva kroky přede mnou.

„To poznáte sama, až tam budeme a věřte mi, nejsme daleko,“ odpovídá mi během toho, co se plně soustředí na cestu.

„A jsme tu,” zvolá najednou vítězoslavně.

„Dům sv. Mořice?” podívám se na něj nevěřičně. Jediné co o něm vím, je to, že je to nejvyšší dům, možná skoro až mrakodrap v tomto městě. Nikdy jsem tam nebyla, také aby ano, když je plný kanceláří, firem a společností. „Tam nemůžeme, vyhlídka by to možná byla pěkná, ale do vrchního patra se stejně nedostaneme. Je to jen pro nóbl lidi,” podívám se na něj skoro až posmutněle.

„A kdo říkal, že se někoho budeme ptát, jestli tam smíme,” usmívá se na mě vyzývavě. „Podejte mi ruku,” pobízí mě.

Já chvíli otálím, ale po dalším vybídnutí se ho opatrně chytanu.

V tom se to stane. Svět se zatočí, jakoby smrskne, já dostanu křeč do břicha a hlavu mi na pár vteřin zaplaví příšerná bolest. Po úplně krátkém okamžiku však všechno nepříjemné ustane. Já otevřu oči, a zděsím se ještě víc. Pode mnou je někde dole malinká silnice, na které jsem ještě před chvílí stála. Dělí mě od ní obrovská výška a já vrávorám na okraji střechy mrakodrapu. Něčí ruka mi chytne límec bundy a stáhne mě do bezpečí od kraje. Není to samozřejmě nikdo jiný než ten záhadný muž.

„Co? Co to?, “ snažím se rozdýchat ten šok.

„Výborně, zvládla jste první zkoušku. Svěřila jste se do mých rukou a ani jste se nad tím nepozastavila,” dívá se na mě ten člověk.

„Vždyť jsem klidně mohla zemřít!” vykřiknu na něj.

„A to vás ani trochu nezajímá, jak jsme se dostali sem nahoru?” ptá se naprosto posměšným tónem. Až teď mi to dochází. My jsme se přemístili? Jak to udělal? Podívám se mu do očí a chvíli zvažuji nejlepší možnou otázku.

„Co jste vůbec zač?” zeptám se nakonec.

„Správná otázka!” zaraduje se a zvedne se z dřepu. Začne se procházet po střeše sem a tam.

„Možná jsem někdo, kdo vám přišel pomoci. Možná jsem někdo, kdo vám přišel ublížit. Možná jsem váš spasitel. Možná jsem posel smrti,” zadívá se na mě vážně, ovšem po pár sekundách vyprskne smíchy.

„Ale děvče, není přece vůbec podstatné, kdo jsem. Důležité je, že jsem tu pro vás,” zastaví se a začne se ke mně přibližovat. Potom mi podá ruku, nicméně potom, co se zde před chvílí odehrálo, se raději zvednu sama. Je to magor, kdyby mě chtěl zabít, mohl to už dávno udělat. A kdyby si to schovával na později, stejně mu neuniknu, když má takové schopnosti. Jsem v pěkné kaši a zároveň mě to láká ještě více než před tím. Co mám teď jako dělat? Měla bych někomu zavolat? Muž si ale vůbec nepřipouští podivnost tohoto okamžiku.

„Dobře, vyrazíme na další místo,” řekne jakoby nic, chytne mě za ruku a vmžiku jsme pryč.

Při doletu mám pocit, že se pozvracím.

„Já vím, já vím. Pro nováčky je přemístování celkem nepříjemné. Ale budete si muset zvyknout, slečno,” usměje se na mě, ale já mám co dělat, abych obsah svého žaludku dostala tam, kam patří. Následně se rozhlédnu kolem. Ani tentokrát mi nedává příliš problém určit, kde jsem.

„To je hřbitov?” zeptám se ironicky, jako bych to snad nevěděla.

Muž mi na to nic neřekne a malou rozvrzanou brankou vkročí dovnitř. Lehkými nášlapy ho doběhnu a šeptem se ptám dál: „Proč jsme vlastně tady?”

„Hřbitov je místo, kde lidi vzpomínají. Problém lidí je ten, že si nedokáží vážít ničeho natolik, dokud to neztratí. A to platí i o jejich blízkých. Nikdo vám nebude chybět tolik, jako ten koho už nikdy nevidíte,” pronesl muž také šeptem, aby nerušil pozůstalé, kteří se přišli rozloučit nebo si připomenout někoho blízkého. Zastavil se až u jednoho hrobu na konci uličky. Hned jsem podle náhrobní desky poznala, o koho se jedná. Byl to hrob mého otce.

„Jak to, že je můj otec mrtvý a já o tom nic nevím?” ptám se, ani nevím koho.

„Váš otec byl alkoholik, to jistě víte. V dobách zlých bil vaši matku, která se ovšem nebála zasáhnout a díky ní se dostal na léčení. To určitě také víte. Ale co nevíte, je to, že váš otec se z léčení vrátil a byl připravený se o vás postarat. Celé to podstoupil hlavně kvůli vám. Jakmile se dostal do léčebny, zjistil, jak moc vás miluje a co všechno by mohl ztratit. Vaše matka ho však k vám už nikdy nepustila. Byla stejně tvrdohlavá jako vy a neuměla odpouštět. Vašeho otce to velice ranilo. Zůstal sám, snažil si nějak přivydělat, ale šlo to s ním od desíti k pěti. V zimě toho roku zemřel na zápal plic,” zakončil muž a potom se odmlčel. Nechal mě chvíli jen ve svých myšlenkách, ale pak se na mě obrátil znovu:

„Řekněte mi popravdě, co cítíte,” ptá se mě narovinu. „Je to snad stále nenávist?” otočí se na mě. „Ne, nenávist ne,” odpovídám mu, „spíš smutek.”

Jediné, co v tu chvíli ještě řekl, bylo: „Druhou zkoušku máte za sebou.”

Nakonec jsme se přemístili do místní nemocnice. Muž mě vedl na jedno oddělení. Nevěděla jsem, co tu chce provádět, ale už jsem se raději na nic neptala. Věřila jsem mu, možná to bylo pošetilé, ale komu jinému bych po dnešku mohla věřit? Snad nikomu? Nebo všem? Z přemýšlení mě vytrhlo jeho zastavení. Stáli jsme před prosklenými okny nemocničního pokoje na JIPce.

Venku už se stmívalo, a tak i přes bílé vymalování se v pokoji hromadila tma, až na úplný roh pokoje, kde malá lampička ozařovala dvě osoby. Tělo bezvládného chlapce kolem dvaceti let leželo na nemocničním lůžku. Vedle něj

seděla slečna možná o pár let mladší než chlapec, skláněla se nad jeho postelí, jednou rukou pevně svírala tu jeho a druhou ho jemně hladila po tváři.

„Ten mladík měl nehodu na motorce, slečna mu několikrát říkala, ať nejezdí v zimním období, ale on neuposlechl. Takto to dopadá. Slečna kvůli němu teď nespí, nejí, jen se modlí, aby přežil. Tomu říkám projev pravé lásky. Bohužel netuší, že odbíjí jeho poslední hodina,” řekl docela nevzrušeně muž.

„Počkat, ale to nejde, tu dívku to úplně zničí, podívejte se, jak nad ním sedí,” obrátím se na něj. „Musíte s tím něco udělat!” téměř křičím na muže.

„Já nejsem všemocný, děvče,” obrátí se na mě. Přístroj u chlapce začne ohlašovat zástavu srdce. Dívka za oknem hned zbystří, zjistí, co se děje a začne volat o pomoc.

Do očí se jí hrnou slzy a já se na to nemůžu dále dívat. Není to jak ve filmu, tohle je skutečné. Skutečně se to přede mnou děje.

„Prosím, už vám věřím, měl jste pravdu, city existují a jsou důležité, jen mu pomozte! Nemůže dnes zemřít, však je tak mladý,” volám na muže.

Muž si jen povzdechne a praví: „Máte jediné štěstí děvče, že se blíží Vánoce. Tohle je totiž proti všem mým předpisům.” Muž se podívá na chlapce přes sklo a v tu ránu poplach ustane. „Splnila jste i třetí zkoušku.”

Muž mě přemístil před dům a chvíli vyčkával. Nakonec promluvil: „Doufám, že toto poněkud zvláštní a podivné odpoledne k něčemu bylo děvče. Bohužel musím konstatovat, že ne všechno je pro vaše oči. Budu vám tedy muset lehce upravit paměť,” usmál se na mě.

„Jako že si nebudu nic z toho pamatovat? Já na to ale nechci zapomenout,” vyděsím se trochu.

„Řekněme, že to podstatné tam zůstane. Ale teď už utíkejte domů. Je hodně hodin a ať vaše matka nemá strach.” „Děkuji vám za všechno,” usmála jsem se na něj naposledy, než jsem vkročila do dveří.

Po škole jsem se šla podívat za tátou. Občas sem chodívám, když je mi smutno, ale máma o tom zatím neví. Je to s tátou naše malé tajemství. Na zpáteční cestě jsem se zastavila pro svoji oblíbenou kávu, kde na mě už čekali moji spolužáci. Sedávali jsme u stolu v kavárně a probírali všechna možná i nemožná témata. Když jsme odcházeli, všimla jsem si v rohu jednoho muže. Vousatý čtyřicátník s hnědým obnošeným kabátem a kloboukem. Dokonce se na mě jen tak po očku usmál. Nevím proč, ale zdálo se mi, že ho odněkud znám. Ale to byl nejspíš jen výplodek mé fantazie.

Výlet do Francie

Tereza Hrdinková

Pátek. Jestli ho miluju? No samozřejmě, který středoškolák ne? Nemůžu uvěřit, že jsme se přece jen dočkali, připadalo mi to jako věčnost. Konečně, žádná škola dalších osmačtyřicet hodin, jen zábava a odpočinek. Ještě přežít poslední hodinu a hurá domů.

Vejdou do učebny chemie a zamířím k poslední lavici. Právě včas, protože v ten moment přichází pan učitel. Doufala jsem v klidnou hodinu, kterou prospím, nic jiného se v chemii dělat nedá. Jenže moje spolusedící Miranda mě hned vyvedla z omylu. Společně s Markem a Jacobem, kteří sedí v lavici před námi, probírají nějaké zajímavé téma a o to mě Miranda přece nemůže ochudit. Není hodná? Podívá se na mě zvláštním pohledem.

„Ahoj, Emo, musíme ti něco říct...”

„Na záchodech doplnili mýdlo?” Kluci se začali smát, mně to bohužel vtipné nepřipadalo. Uklízečky u nás zřejmě nepracují, neboť nedostatek mýdla je na denním pořádku. Miranda se ovšem přidala ke klukům a usmála se.

„Haha, velmi vtipné. Ale ne. Marek má nové sousedy, respektive, sousedku a...”

„Cože? Kdo tu barabiznu proboha koupil?” opět jí skočím do řeči. Dům vedle domu Markovy rodiny je léta prázdný, poslední majitelé se odstěhovali před osmi lety a od té doby jen chátrá. Jsem překvapená, že se konečně našel zájemce, který by byl ochoten v něm bydlet.

„O to právě jde,” Marek se rozhlédl po třídě, jestli nás někdo neposlouchá, naklonil se ke mně a až poté tichým hlasem dokončil odpověď, „čarodějka.”

„Čarodějka?” snažím se zachovat vážnou tvář, i když je to opravdu těžké. Jen si ze mě dělají legraci. Pitomci. Ještě uvidí.

„Přesně tak, nastěhovala se před týdnem.”

„A ty jsi za tu dobu stihl zjistit, že je čarodějka? Jak se ti to povedlo? Nebo ti to řekla sama?”

„Viděli jsme ji večer z okna mého pokoje, mám z něj výhled do jejího obývacího. Stála uprostřed místnosti a kolem ní létaly věci. Vznášely se.” Hrají to opravdu dobře, všichni tři. Měli využít svůj talent v dramatu.

„A vy dva jste to také viděli?” zděsím se jen naoko. Jacob se tentokrát ujme slova.

„Viděli. Bylo to strašný. Židle, knihy. Létalo to všechno ve vzduchu. Kouzlo.”

Jasně, to jim tak budu věřit. Už ji vidím, jak čaruje uprostřed pokoje a ani nezatáhne závěsy. Jen at' se všichni podívají, jak tady kouzlím. Panebože, jejich vtípky začínají klesat na opravdu nízkou úroveň.

„No nekecej!” Ironie ze mě musela přímo stříkat, ale nevšimli si toho. „Řekli jste to rodičům?”

„Blbneš? By nás poslali k psychiatrovi. Víš to jen ty.”

Už to déle nevydržím, snažím se potlačit smích, ale marně. Výbuch smíchu se rozezní třídou, čímž si vysloužím učitelovu pozornost. Po vysvětlení, že se nesměji mu, se opět vrátí k výkladu učiva. Podívám se na trojici nechápavých obličejů.

„Dobře, dostali jsi mě. Povedlo se vám to. Už můžete přestat.”

„Přestat s čím? Čemu se směješ?”

„Vážně, už stačilo. Čarodějnice, létající předměty? A draka jste prosím vás neviděli?”

„Já si ale nedělám legraci, to...”

„Očekáváš, že uvěřím všem těm blábolům? Kolik mi je, abych věřila na kouzla, deset? Chtěli jste si udělat legraci, ale teď doopravdy. Koupil ten dům někdo?”

„Vždyť ti to teď Marek řekl,” připojí se Miranda, „koupila ho...”

„Čarodějka? To myslíš vážně? Od kluků bych to pochopila, ale i ty? Vyhráli jste, na chvíli jsem vám uvěřila, gratuluji. A teď s tím přestaňte.”

„Tak se běž přesvědčit sama, když nám nevěříš,” rozčílí se Jacob, Miranda s Markem s ním ovšem nesouhlasí. Já se jen pousměju.

„Skvělý nápad, odpoledne k ní zajdu.” Jacobovi zbledne tvář.

„Dělal jsem si jen legraci, Emo.”

„Proč by ne? Já vám na to neskočím. Zajdu k ní a potom s tím konečně přestanete.”

„Emo...”

„Dost, Mirando. Buď už toho nechte, nebo se nemáme o čem bavit.” Skloní hlavy, čímž mi dají najevo, že se svou trapnou hrou nemíní skončit. Fajn, když je to baví. Uvidíme, kdo se bude nakonec smát.

Zbytek hodiny si čmárám do sešitu, chemii absolutně nerozumím, takže se nemusím ani snažit dávat pozor. Po zvonění vystřelím ze třídy bez rozloučení. Chci to mít už za sebou, později jdu ještě s kamarádkou do kina. Takže na “čarodějku” mám vážně málo času.

Cestou k jejímu domu přemýšlím, proč si vymysleli právě takovou šílenost. Jsem od kluků zvyklá na ledacos, jsou to paka. Ale tak bujnou fantazii nemají. Nečtou knihy, fantasy svět je vůbec neláká. Proto mi to k nim nesedí. Dneska to bylo jiné. Cítím to. Něco je špatně. Navíc i Miranda s nimi souhlasila. To se nikdy dříve nestalo. Že by přece jen?... Blbost. Nežijeme ve světě Harryho Pottera. Nenech si jimi poplést hlavu. Věci se nemohou jen tak vznášet. I když bych moc ráda žila v magickém světě, vím, že realita je jiná.

Stojím přede dveřmi a znervózním. Přece nemůžu jen tak zaklepat a říct: „Dobrý den, kamarádi vás včera viděli kouzlit, jenže já jim nevěřím, tak jsem se přišla ujistit, že nejste čarodějka.“ To vážně ne. Myslela by si, že jsem úplný blázen. A nejsem? Jsem. Co tady vůbec dělám? Je mi přece jasné, že si to celé vymysleli a teď mě pozorují z dálky a čekají, až se tady ztrapním. Udělám jim tu radost? Ne. Byl to špatný nápad, půjdu raději domů. Otočím se připravená k odchodu, ale svojí nepozorností málem někoho srazím. Žena za mnou se ovšem nezlobí, naopak mi věnuje vřelý úsměv.

„Dobré odpoledne přeji, mohu ti nějak pomoci?“

„Do-dobrý den... ehm... já... chtěla jsem jen...“ Mysli, Emo. Mysli. Řekni něco. Žena se nenechá ovšem mojí nervozitou rozhodit. Dojde ke dveřím, odemkne je a pokyne mi rukou, ať jdu dále.

„Dala by sis čaj?“

„Čaj?“

„No ano, nic jiného prakticky nepiji. Věřím, že bylinkový ti udělá dobře. A u toho mi můžeš povědět, jak ses ocitla před mým domovem.“

„Tak jo,“ jako omámená vstoupím dovnitř domu cizího člověka, který klidně může být sériový vrah. Ale nemám strach. Připadá mi, že jí můžu věřit. Proč, to zatím netuším.

„Posaď se v obývacím pokoji, prosím. Hned tam budu,“ sama zamíří do kuchyně. Vydám se tedy do vedlejší místnosti.

Celý pokoj vyzařuje zvláštní energii. Vypadá tak.. staře. Ne zanedbaně, ale staromódně. Nevidím žádnou televizi, moderní technologii. Naopak. V rohu se nenápadně leskne gramofon. Poslouchá desky? Starý nábytek, na stole svíčky. Že by návrat do minulosti?

Nejvíce mě však zaujme knihovna. Obrovská, opět staré knihy. Takovou sbírku bych u ní nečekala. Páni. Co tak může číst? Mám se podívat? Slyším zvuky z kuchyně. Nic se tedy nestane, když se podívám. Nedozví se to. Přijdu blíž a začnu si číst názvy.

Les Châtiments, Mémoires d'outre-tombe.. Francie? Vážně má doma francouzskou literaturu? V originále? Mluví francouzsky? Neznám nikoho jiného, kdo by ji ještě v dnešní době četl. Kromě mě.

„Je m'étais endormi la nuit près de la grève...“

„...un vent frais m'éveilla, je sortis de mon rêve,“ dokončí za mě větu, leknutím se otočím. Šálky čaje již leží na stole. Lákavá vůně. Neznámá stojí opět s milým úsměvem. Vždyť jsem ji neslyšela přijít, jak je to možné?

„Omlouvám se, já...“

„V pořádku, jen se podívej, nevadí mi to. Uprímně jsem nečekala, že umíš francouzsky a budeš znát tato díla. Jsem mile překvapena. Zajímáš se o literaturu?“

„Zajímám? Já jí žiju. Jsem milovník Francie, poezie, knih celkově. Victor Hugo je můj oblíbený autor, dále i Alfred de Musset... A co teprve prokletí básníci! Nejlepší básnická dvojice, Verlaine a...“

„... Rimbaud?“

„Přesně! Myslím, že...“

Čas jako by se zastavil. Uběhla minuta, nebo dny? Netuším. Probíráme knihy, spisovatele, oblíbené i neoblíbené. Zapomenu na kouzla, zapomenu na vztek, zapomenu na kino. Jediné, co chci, je zůstat v domě se starou knihovnou a číst. Ale není mi to dopřáno. Vytrhne mě z mé bubliny jednou větou.

„Moc hezky se mi s tebou povídá, Emo. Opravdu ano. Ale mám pocit, že jsi ke mně nepřišla z tohoto důvodu. Co tě tedy přivádí k mým dveřím?“

Sakra. Co teď? Lhát? Jenže co si vymyslet? Za pravdu by se mi vysmála. To bych nesnesla.

„Nemusíš se bát říct mi pravdu, nebudu se ti smát. Povídej,“ povzbudí mě úsměvem. Cože? Jak může vědět, na co jsem právě myslela, čte mi snad myšlenky? To není možné. Mám jít s pravdou ven? Nic jiného mi nejspíš nezbyvá.

„No.. eh... víte, začalo to vše ve škole...“ Při vyprávění se několikrát zaseknu. Očekávám výčitky, křik, smích. Ale poslouchá mě se zájmem až do samotného konce.

„...no a když jsem chtěla odejít, málem jsem vás srazila,“ dokončím se skloněnou hlavou. Bojím se podívat pravdě do tváře.

„Nemusíš se bát, Emo. Zvedni hlavu.“ Proč se pořád tolik usmívá? Proč z ní vyzařuje takový klid? Proč se cítím bezpečně? A hlavně, jak ví, jaké myšlenky se mi honí hlavou?

„Takže si nemyslíte, že..“

„... jsi blázen? Nemyslím. Ale řekni mi něco, věříš jim to?“

„Ptáte se, jestli věřím, že jste... čarodějka? Samozřejmě, že ne. Nejsem malá holka, vím, že si to celé vymysleli. Kouzla neexistují. Bohužel.“

Opravdu to vím jistě? Najednou mi to nepřipadá nereálné. Při pohledu na ni si nejsem jistá už vůbec ničím. Připadá mi jako zajímavá osoba. Její způsob vyjadřování, chování. Ukrývá v sobě jiskru. Nejen dům, ale i ona musí být z jiné doby. Do dnešního světa se prostě nehodí, je jím nezkažená.

„V tom případě mi řekni, proč jsi přišla?“

Dobrá otázka. Mlčím. Neznám odpověď. Poznává to.

„Co kdybych ti ukázala opak?“

„Co tím myslíte?“

Zamyslí se, jako by nevěděla, jestli mi to může říct. Po nekonečném tichu ovšem pokračuje.

„Chtěla by ses podívat do doby svých hrdinů?“

„Do Francie? Ano, jednou bych se ráda podívala do Paříže, věřím, že mi to město má co nabídnout. Tak krásná architektura se...“

„Nemyslím jen místo, ale i čas. Co bys řekla na takové 19. století?“

„Beze všeho, jedeme. Máte někde schovaný stroj času?“ plácnu z legrace, jenže ona se nesměje. Brzy pochopím proč. Kolem mě se z ničeho nic vytvoří mlha. Snažím se pohnout, ale nejde mi ovládat končetiny. Co se to děje? Ruce ani nohy mě neposlouchají. Jako by mi nepatřily.

Bílá mlha nabírá na objemu. Jsem v ní ztracena. Mimo ni nic nevidím. Kde je má neznámá? Nevidím ji. Zakřičím, ale nedostanu odpověď. Vždyť stála přede mnou. Osaměla jsem. Zvedne se prudký vítr, vynese mě do vzduchu. Já letím! Počkat. Vítr v domě? Sním, pouze sním. Začnu panikařit. Bojím se. Oslní mě pronikavé světlo. Zavřu oči.

Tak rychle, jako se mlha objevila, i zmizí. Žádný vítr, žádné světlo. Nic. Je to vše pryč. Rozhlédnu se kolem sebe a nevěřím svým očím. Nejsem v domě. Nejsem ve stejném městě. Jsem v parku v... Jak je to možné? Mám snad halucinace?

„Vítám tě v Paříži, Emo.“ Přede mnou stojí anděl v krásných šatech ozářený bílou auroou.

Čarodějka. Nelhali. Je to čarodějka. Čarodějka. Nelhali. Nelhali mi. Oni nelhali.

„Ano, jsem čarodějka. Doufám, že jsem tě moc nevylekala.“ Jasně že ne, jak by mě mohlo cestování v čase vyděsit? Úplně normální věc.

„Máš pravdu, omlouvám se, musíš být zmatená. Vše ti vysvětlím. Ale nejdříve mi dovol se představit. Mé jméno je Amanda.“ Amanda. Čarodějka. Čarodějka. Amanda. Amanda. Krásné jméno.

„Děkuji ti.“

„Umíte číst myšlenky?“ zeptám se hloupě. Pochopitelně, že umí. Emo, vzpamatuj se.

„Ano, jedna z mých skvělých schopností,“ zasměje se mým myšlenkovým pochodům. Schopnosti. Ona kouzlí. Čaruje. Realita.

„Vidím, že jsi z toho v šoku. Pokud je ti to nepříjemné, vrátím tě domů, na vše zapomeň. Nechci ti nijak ublížit.“

„Ne, to ne, prosím. To nedělejte. Jsem nadšená... jen... tomu nemůžu uvěřit. Mám tolik otázek, že nevím, kde začít. Jaká kouzla umíte? Je vás více? Vaši rodiče...“

„Zpomal, prosím,“ začne se upřímně smát. Když vidí mé nadšení, uvolní se a spadne z ní napětí. Měla strach, uvědomím si.

„A velký. Jsi jediná, kdo to ví. Bála jsem se, že mě nepřijmeš a budeš se mě třeba bát.“

„Jak to? Vy jste to nikomu neřekla? A co vaši rodiče?“

„Zemřeli,“ úsměv se vytratí, aura změní barvu na šedočernou. Nebe ztmavne, svět kolem utichne. Něco ve mně jako by se vytratilo.

„Promiňte, nechtěla jsem...“

„Neomlouvej se, jen to ještě bolí. Abych odpověděla na tvé otázky, kromě rodičů žádné jiné kouzelníky neznám. Jistě mezi námi jsou, ale s nikým jsem se nestýkala. Nemám jinou rodinu. Rodiče mě vždy učili, abych své schopnosti skrývala, nevěřila lidem. Ptala jsem se proč, ale nedostala jsem odpověď. Vyhýbali se tomuto tématu, prý až budu starší, vše mi vysvětlí. To mi říkali pokaždé. Po čase jsem se přestala ptát. Měla jsem mámu a tátu, my tři proti celému světu. A to mi stačilo. Jenže po jejich smrti to začalo být těžké, neúnosné. Sama s tajemstvím, které nemohu prozradit. Bez přátel. Nevěřila jsem, že to zvládnu. Nevycházela jsem z domu, utápěla se v slzách.“

Jednoho dne jsem toho ale začala mít dost. Nechtěla jsem být taková. Vzdát to. Rozhodla jsem se změnit prostředí a začít od začátku. Prodala jsem rodinný domek a začala se poohlížet po novém. Chtěla jsem se seznámit, najít si přátele. Nebýt sama. A když ses dnes objevila u mého domu, bylo to jako znamení. Cítila jsem z tebe... jak to říct? Bezpečí? Zkrátka tu správnou energii. Jako kdybych zase viděla rodiče. Nevím, proč jsem najednou získala pocit, že se ti můžu svěřit. Že ti můžu věřit. Vůbec tě neznám, ale věřím ti. A ráda bych tě poznala lépe.“ Zpracovávám vše, co slyším. Smrt rodičů. Ztráta. Bolest. Důvěra. Bezpečí?

„A co mí kamarádi? Viděli vás?“

„Ano, to byla ode mě obrovská chyba. Jednou za čas potřebuji vypustit energii, jinak by mě to zničilo. Zapomněla jsem se soustředit na ochranné kouzlo, proto mě mohli spatřit. Hned po našem návratu jim vymažu paměť. Doufám tedy, že se mohu spolehnout a nikomu o mně neřekneš. Ani kamarádům. Tobě bych paměť nerada mazala.“

„Nebojte, vaše tajemství je u mě v bezpečí. Moment, my jsme cestovaly časem? Vážně?“ Výkřik radosti, jiskřičky v očích. Opět se usměje, upřímný smích jí sluší více než smutek. Nebe se promění do křiklavě modré, ptáci začnou zpívat. Svět ožije.

„Představuji ti Paříž, 19. století.“

Vypísknu radostí jako malé dítě. Jsem v minulosti. S čarodějkou. Já znám čarodějku! Není to sen. Nesním. Nejlepší den v životě. Paříž, město světel. Minulost. Cestování časem.

„Vidím, že z toho máš opravdu radost.“ A sakra, čte myšlenky. Budu se muset kontrolovat.

„Už ti nebudu zasahovat do soukromí. Je to pro tebe nové. Tak co kdybych ti to tady ukázala a mezitím odpověděla na všechny tvé dotazy?“

Aniž by počkala na odpověď, vydá se na cestu. Rozběhnu se na za ní a chrlím jednu otázku za druhou. Trpělivě mi vše vysvětluje - jaká další kouzla umí, co znamená aura kolem jejího těla, jak skrývá své schopnosti před světem. Ukazuje mi krásy této doby - žádná auta, internet, smartphony. Používá se papír, psací brk, jezdí se v kočárech. Móda. Jako v pohádce. Klobouky, šaty, obleky. Vše tak krásné, načančané. A co teprve architektura, knihovny, malby v chrámech. Nemůžu se vynadávat.

„Cestujete do minulosti často? Znáte to tady opravdu dobře.“

„Nejen tady. Byla jsem i v jiných zemích. Chceš se ještě někam podívat, nebo už tě mám vrátit domů?“

Moje mlčení si vyloží správně.

„Jasně, rozumím. Pokračujeme ve výpravě.“

Někdy se jen pomalu procházíme, jindy letíme v oblacích. Proletíme celá města, země. 15. století. 12. století. 18. století. Letíme, jako kdyby nás nic nemohlo zastavit. A část mě si přeje, aby ten let nikdy neskončil.

Kdo je to a proč svetr? Natálie Vylamová

„No tak, Elis, proč si zase bereš ten starý červený svetr? Neříkala jsem ti náhodou, že ho máš poslat pryč?“ pronese maminka a podívá se na mě ustaraným pohledem. Nenechám se rozhodit a pokračuji v oblékání, maminka jen zakroučí hlavou a odejde. Přesunu se k zrcadlu a prohlížím si slečnu v něm, malinko se usměju a vyběhnu z pokoje, stejně si ten svetr nechám. U dveří si nazuju boty a hodím na sebe novou bundu.

Dneska pojedeme navštívit dědečka, nemůžu se dočkat, až se po několikahodinové cestě mezi stromy vynoří chaloupka, chaloupka našeho dědečka. Z Prahy je to daleko, ale i tak se moc těším. Je to moje nejoblíbenější místo na téhle planetě. Každý rok za ním jezdíme na druhý svátek vánoční.

Když jsme všichni v autě, maminka zasune do přehrávače naše oblíbené cédéčko, můžeme vyrazit. Cesta se zdá nekonečná, jedna sekunda jako minuta. Představuji si sebe jako malou copatou dívku, jak běžím po louce a volám „Dědo, dědečku, no tak, kde jsi?“ Nastražím uši a kousek ode mě zašustí vysoká tráva, to bude on. Vyběhnu za zvukem, nemýlila jsem se, za chvíli zahlédnu šedé vlasy, je to dědeček, krčí se mezi stonky. Zešíroka se na mě směje a svalí mě do trávy. „Ty moje holčičko, zase jsi mě našla!“ Má krásné oči, takové modré jako nebe, moc ráda se do nich dívám. Mám je stejné jako on, jsem hrdá, že mám jeho oči.

„Eli, jsme tady, vstávej,“ budí mě maminka. Usnula jsem, cože říkala, že „jsme tady“? Jako by do mě uhodil blesk, prudce otevřu oči a vystřelím z auta. Jsme tady!

„Dědečku!“ zakřičím, když spatřím staršího usměvavého muže u zábradlí chaloupky. Sníh nesníh, led neled, rozběhnu se po příjezdové cestě přímo k němu. Běžím jako o život. Už jen pár metrů. Vyskočím na schody a vrhnu se dědovi okolo krku.

„Opatrně, opatrně slečno, nebo mě svalíš, už nejsem nejmladší“ zasměje se dědeček. Nevěřím mu, je to duší stále mladý kluk, jen jeho tělesná schránka už si mnohé zažila. Přivoním k jeho flanelové košili, takhle voní jen dědeček.

Zahledím se mu do očí, stále modré jako nebe, jen okolo nich přibylo zase o něco víc vrásek, ale ta jeho jiskra, zase jsem ji našla. Jako otevřená mušle s perlou na dně oceánu. Až štěkot mě donutí opustit dědovu náruč. Zahlédnu malý ocásek. „Emily!“ přidřepnu si a pejsek mi skočí do náruče. Než se nadechnu, cítím, jak mi to malé stvoření líže ruce a strká čumáček k obličejí. Převalím se na záda, jako to dělávám pokaždé, tímto pohybem ji umožním zcela volný přístup k mé tváři.

Když jsem byla menší, zdála se mi Emily jako ten větší bojovník, teď se naše role prohodily. Ne že by se ona zmenšila, ale já jsem vyrostla. „Pěkný svetr,“ zašeptá děda s šibalským úsměvem a oči se mu ještě víc rozzáří. Ten svetr jsem od něj dostala před třemi lety k dvanáctým narozeninám. Tehdy mi byl ještě velký a musela jsem ho nosit se zahnutými rukávy, teď už mi sedí perfektně. Víím, že ten svetr pro něj má velkou hodnotu, poznám to na něm. Když mě v něm vidí, září mu oči. Nikdy jsem ale nezjistila, co se za tímto starým svetrem skrývá.

Popadla jsem vodítko a vzala Emily na procházku, celou cestu nadšeně vrtěla ocáskem. Já jsem se zas usmívala, všechny nevyřešené problémy a starosti jsem nechala v Praze. Jen tady jsem pokaždé šťastná. Za chvíli jsme se vydrápaly na kopec, ten výhled mě uchvátí pokaždé, at' jsem tu byla nespočetněkrát. Ale nemůžeme se tu příliš zdržet, i když bych tady dokázala být věčnost, maminka každou chvíli bude mít nachystaný oběd. Dlouhými kroky seběhnu kopec, pesek hopsá poslušně za mnou, dolů to jde tak nějak samo.

Po obědě si rodiče uvaří kafe, dědečkovi kafe voní, ale nechutná mu. Děda je specialista na vůně, často ho takovým profesionálním označením škádlím. Tvrdí, že vůně jsou nejsilnější vyvolávač vzpomínek. Každou vůni dokáže popsat a říct, jaká vzpomínka se za ní schovává.

Přesunula jsem se z kuchyně do obývacího pokoje. Otevřela jsem dveře a zavřela oči. Pečlivě jsem se nadechla. Jako první mě upoutala vůně levandule, babička je milovala, vzpomínky zavanuly k ní, zemřela už dávno, přesto mi k ní levandule neodlučitelně patří. Říkali jsme jí levandulová babička. Nadechnu se znovu, víčka stále zavřená, cítím les, med, trochu tabáku, hřebíček, smrk a? Dědeček, otevřu oči, sedí na gauči a čte si noviny, ta jeho vůně ho pokaždé prozradí. Chci ho nepozorovaně překvapit a vynořit se zpoza gauče, jenže má skvělý sluch a mé našlapování je zřejmě příliš hlasité. Odlepí zrak od novin, přejede ke mě a pak k vánočnímu stromečku, který je zdobený slaměnými postavami.

Spodní větve zakrývají malou krabici. Popojdu blíž. Krabici zdobí balicí papír a krasopisně napsáno mé jméno „Elisabeth“. Děda si dal záležet, už jen to mě zahřeje u srdíčka. Opatrně krabici rozbálím, uvnitř jsou knížky. Skočím dědovi kolem krku, on ví, jak čtení miluju. „Václav Hrabě, uvidíš, bude se ti to líbit,“ komentuje děda. „Děkuju dědečku, to je ten nejkrásnější dárek,“ dám mu malý polibek na tvář. Děda se zvedne a přejde ke knihovně, chvíli očima pátrá mezi policemi. Pak vytáhne malý sešit, hned jsem poznala, o co jde. Je to jeho sešit.

Když byl mladý, zapisoval si sem oblíbené pasáže knih. Párkrát mi z něj něco předčítal, ale tehdy jsem tomu nerozuměla. Dědeček natáhne ruku, nejspíš chytím

sešit na druhé straně. Najednou z něj vypadne fotografie. Pomalu klesá k zemi, ale dopadne lícem dolů. Zareaguju rychleji než dědeček, fotografii zvednu, otočím ji, je černobílá. Uvidím tvář mladé slečny, směje se, má na sobě letní šaty a nádherný velký klobouk, natočené vlasy po ramena. Je moc hezká, ale babička to určitě není. Jsem si jistá. Podívám se na dědu, stojí jako opařený. Jeho oči se změnilly. Jsou plné něhy, lásky a smutku, přesto jiskří jako nikdy. Topím se ve všech těch emocích, které se na mě valí.

„Kdo je to?“ zašeptám.

Dědeček mlčí, jen tiše sleduje kousek papíru v mých rukách. Jakoby mu došla všechna slova, jakoby ztratil hlas. Trochu výrazněji si povzdechne, hned na to se ale nepatrně usměje.

„Pojď za mnou.“ Nezní to jako rozkaz, spíš prosba. Ale poslechnu a svalím se na gauč, vedle něj. Jenže stále mlčí.

„Dědečku, prosím, pověz, kdo je ta slečna?“

„Víš, v životě potkáš mnoho lidí. Kolem některých jen tak projdeš na ulici, pozdravíš je, ale nikdy víc se s nimi neseťkáš. Jsou to lidé naprosto cizí, neznáš je, nic o nich nevíš, za pár dní se ti z mysli nenápadně vypaří i jejich tvář. Někteří lidé, mohou být zlí a závistiví. Těm se jejich představy a sny nenaplnily, proto ničí i ty tvoje. Sám jsem několik takových potkal. Bylo mi jich líto, bolelo mne se na ně dívat, poznávat jejich duše. Ale ne všichni za to mohli, uvěřili špatnému člověku, který duše ničil. Všechny krásné lidské vlastnosti uvadnou a pohnijou, duše se vyprázdní. Z člověka se stane jen tělesná schránka, kterou začnou prorůstat husté trny. Ale neboj se, svět není tak černobílý. Někteří lidé mají v kapse štětec a paletu barev, malíři. Možná spíš andělé, s barevnými křídly, kteří dělají svět krásnější. Možná se s takovým člověkem setkáš jen jednou za život. Takových lidí je velmi málo, máš dojem, že ses konečně vydal na správnou cestu, radši toho anděla vezmeš za ruku, nechceš aby tě opustil, aby ti uletěl. Jenže jejich dlaně jsou křehké, když je držíš moc silně, uletí.“

Dědeček na chvíli přestane povídat. Asi si potřebuje srovnat myšlenky, také by se mi to hodilo. Přestože o té slečně z fotografie nic nevím, mám v hlavě hotový blázinec. Každá myšlenka si dělá, co chce. Některá mi hlavou jen tak proletí, jiná mě hluboce zasáhne a donutí přemýšlet. Dědeček je moudrý člověk, chci vědět víc. Jak příběh pokračuje? Proč mi říká, jací lidé existují? Ublížila mu ta dívka?

Než si stihnu hlasitě pomyslet na další otázku, dědeček si usrkne čaje. Upoutá mou pozornost a pokračuje:

„Ten den nakonec slunce vysvítlo mnohem jasněji, než jsem zrána čekal. Noc předtím se se mnou rozešla má první školní láska. Plánovali jsme

budoucnost, děti, rodinu, společný život. Myslel jsem, že se mi zhroutí svět, má duše se najednou vyprázdnila, květiny začaly uvadat. Dětem zrovna začínaly letní prázdniny, všude bylo cítit pohodu a radost. Já jsem necítil vůbec nic, myslel jsem, že už nikdy nedokážu žít. Dal jsem do toho našeho vztahu tenkrát všechno. Další den ráno jsem ale chtěl jít do práce, i když jsem nemusel, doufal jsem, že přijdu na jiné myšlenky. Tou dobou jsem už pracoval, jako vrchní číšník ve vyhlášené pražské restauraci. Bylo hodně brzy, slunce teprve vycházelo. Vzal jsem to jako vždycky okolo nádraží, nic a nikoho jsem nevnímal. Ale najednou se ozvala hlasitá rána, zvedl jsem hlavu.

V červeném svetru seděla na lavičce slečna, upadl jí kufr, vypadala, že pojedě někam na delší dobu. Slušně jsem se jí zeptal:

„Dobré ráno, nechcete s něčím pomoci? Popravdě, vypadáte dost ztraceně.“

Slečna zvedla hlavu, odhrunula si pár pramenů, které jí spadly do obličeje, zamrkala na mě nádherně hnědýma očima a šibalsky se usmála

„Copak to nevíte? To je teď v módě, jít se brzy ráno projít se zavazadly,“ zažertovala.

Neubránil jsem se úsměvu.

„Ach, tak to se moc omlouvám, přesto bych se rád zeptal, zdali to není moc nezdvořilé. Který vlak vám ujel?“ pokračoval jsem na stejné vlně.

„To je jsem tak špatná lhařka? Děkuji vám pěkně.“

Pověděla mi, že zrovna úspěšně dostudovala vysokou školu a chystá se domů. Jenže zmeškala vlak, večer pro ni ale přijede kamarádka a pojedou společně.

„A vaše plány na celý den?“ zeptal jsem se.

„Budu tu sedět tak dlouho, jak bude třeba,“ řekla a hrála namyšlenou.

„Nechtěla byste si slečno nechat věci u nás v restauraci? Dnes mám mít sice náhradní volno, ale jako sklad je to perfektní místo.“

Slečna s úsměvem souhlasila. Zanesli jsme věci do restaurace a řekla, že mi ukáže to nejkrásnější místo na světě. Nabídka zněla tak lákavě, že odmítnutí nepřicházelo v úvahu. Zavedla mě na neznámou vyhlídku s výhledem na celou Prahu, slunce se teprve probouzelo. Byla to nádhera.

Takovou dívku, jako byla ona, jsem nikdy dřív nepotkal. Radovala se s motýlem, který zvládl přistát na kytku. Rozesmálo ji, že jsem se lekl toulavé kočky, která se mi otřela v parku o nohu. Stále se smála, tak krásný úsměv jsem neviděl, měla radost z maličkostí, dokázala na všem najít to krásné. Byla tak okouzující. Bavilo ji hrát si se slovy a myšlenkami. Chodili jsme spolu hodiny a hodiny po Praze. Povíдалa mi různé historky, pravdivé i vymyšlené. Dostal jsem se do snu, ze kterého jsem se nechtěl vzbudit, přestože ráno jsem spíš myslel, že mě čeká

noční můra. Najednou zastavila, abych ji podržel klobouk. Když si svlékala červený svetr, šaty ji ozářily sluneční paprsky.

Když přišel čas, pozval jsem ji do restaurace na oběd. Jídlo vybírala sama, já se zavřenýma očima hádal, co jíím. Byl jsem šťastný. Po obědě jsme zašli na pout'. To odpoledne mi ukázala, co je to život a jak se má žít. Poznal jsem krásy, o kterých jsem dosud netušil. Vystřelil jsem jí růži, předstírala, že je to svatební kytice, moc se smála. Úplně jsem zapomněl, že si v batohu celý den nosím nový foťák. Poprosil jsem krásku, aby mi stanula před objektiv. Ona si nasadila klobouk a upravila vlasy.

„Úsměv prosím!“ zavelel jsem.

Možná by někomu mohla připadat bláznivá, mě se spíš zdálo, že žije naplno.

„Nechcete jet se mnou?“ vypadlo z ní z ničeho nic. Toto odpoledne už nemůže být podivnější, pomyslel jsem si.

„Cože?“ zasmál jsem se, „to myslíte vážně?“

Odpověděla, že ano a začala básnit o dalších zážitcích, které by nás čekaly. Nechtěl jsem, aby odjela, moc se mi líbila.

Jenže najednou tu byl večer, došli jsme k nádraží, už i se zavazadly. Každou chvíli se mělo objevit auto její kamarádky, moc aut tehdy ještě nejezdilo. Přemlouvala mě, ať jedu s ní. Nedokázal jsem to. Přestože jsem ji znal jen jeden den a během odpoledne jsem se do ní zamiloval, rozhodl jsem se, že nepojedu. Posmutněla. Nemůžu opustit domov. Pozdě jsem si uvědomil, že domov není místo, ale člověk. Když u chodníku přibrzdilo auto, došlo mi, že náš čas vypršel. Naložil jsem jí kufr do auta. Strčila mi do rukou svůj červený svetr, aby mě mohla pořádně obejmout. Snažil jsem si ten okamžik zapamatovat, co nejvíc to šlo, pak mě lehce políbila na tvář.

„Žijte naplno, můj zachránče, snad se naše cesty ještě někdy zkrříží,“ zavolala od dveří těsně předtím, než nastoupila. Pak auto odjelo, stál jsem tam několik minut, přehrával jsem si dnešek znovu a znovu, hlavou mi zněl její smích, uvědomil jsem si, že stále držím její svetr.”

Dědečkovi spadne do klína mála slza.

„Jak to bylo dál? Kdy jste se pak znovu viděli, jak se jmenovala?“ Dědeček mlčel, to ticho se nedalo vydržet

„Dědo, co se stalo?“ naléhám.

„Elisabeth a její kamarádka měly autonehodu, Elis zemřela.”

Pokoj naplní ještě horší ticho než to předchozí. Bolestivé ticho se rozpíná, jako by mělo rozbourat stěny.

“Víš, ten den jsem potkal anděla s barevnými křídly, jenže mi uletěl do nebe, jeho křídla ho vynesla tak vysoko, jak si zasloužil. Dlouho jsem pak litoval, že jsem nejel s ní, mohl jsem řídit já, třeba by se to nestalo. Když jsem se rozhodl naše cesty zase spojit, hledal jsem ji, jenže jsem zjistil, že už ji nenajdu. Moji životní láskou byla tvoje babička, ale tato dívka mi ukázala, co všechno mi může život nabídnout, ukázala mi, jak žít. Nadosmrti jí budu vděčný. Kdyby mi na tuto dívku nezbyla jen vzpomínka s touto fotkou, nenarodila by se mi s babičkou tvoje maminka, nebyla bys ani ty. Ta dívka byla jedinečná, stejně jako ty. Věděl jsem to, už když ses narodila, proto máš jméno jako ona, Elizabeth. Ten svetr, co máš...”

Ani nemusel větu dokončovat, bylo mi jasné, kam míří, ten svetr byl její.

“Přál bych si, abys taky jednou někomu otevřela oči, jako ona kdysi mně. Nikdy ráno nevíš, co ti den přinese, nezhazuj ho, dej mu šanci, zhodnot' ho až večer. Třeba zažiješ to nejúžasněji podivné odpoledne ve tvém životě. To odpoledne na pouti jsem začal žít.“

Kamenná knihovna **Hana Hvozdovičová**

Místnost byla oválného půdorysu a její strop se ztrácel někde nahoře. Police a regály byly plné knih, svitků a starobylých pergamenů a vyrůstaly z kamene, jenž byl na dotek teplý i v nechlazenějších dnech. Nikdy však vlhký. Knihovna byla vlastně jeskyní, o níž se tradovalo, že ji buď nějaký obrovský tvor vyhloubil, nebo ji vykousal, což bylo vzhledem k nerovnostem v kamenných stěnách pravděpodobnější. Jednotlivá podlaží spojovalo schodiště, které lemovalo kované zábradlí. Bylo vyrobené z růžovo-zlatého kovu a spirálovitě se obtáčelo kolem kamenných stěn. Na zábradlí v pravidelných rozestupech stála lampa s tlumeným žlutým světlem, které dostatečně osvětlovalo prostory knihovny.

Eve se užasle rozhlédla po Velké knihovně a přemítala, kolik je zde knih. Říkalo se, že je jich v ní uloženo přes sta tisíce. Ne-li více, když se poslední sčítání uskutečnilo před desítkami let. A autor jakékoli poezie, příběhu, pojednání, eseje a jiných typů textu musel povinně poslat sem, do Kamenné knihovny, alespoň jeden přepis svého díla.

Všimla si, že se zde pohybují Tišší, bájní knihovníci oblečení do bílých rouch s těžkými kápěmi zakrývajícími jim jejich tváře. Mezi lidmi nad zemí se proslýchalo, že v případech, kdy někdo ohrožoval některý ze spisů, se Tišší z poklidných, němých knihovníků stali nelítostnými bojovníky, kteří odhodili kapuci a odhalili své rudé oči bez bělma a s úzkou zornicí. Eve doufala, že je takto nikdy nepotká.

Dodala si odvahu a vstoupila dovnitř z prahu, kde doteď postávala. Podlaha byla pravděpodobně jediné rovné místo v celé jeskyni a namísto kamene ji pokrývaly velké dlaždice vytvářející šachovnicový vzor ze zlaté a černé barvy. Knihovna tak díky nim působila majestátněji.

Eve přistoupila k pultu stojícímu vpravo ode dveří, kde za nádherně vyřezávaném stole v polstrovaném křesle seděla žena. Nepatřila mezi Tiché, tím si byla Eve jistá. Neměla roucho, ale prosté světlé šaty jednoduchého střihu a její oči nebyly rudé. Když se k ní Eve přiblížila, žena zrovna cosi psala na pergamen. Pero pocházelo z ohnivého ptáka a jeho plameny olizovaly její kůži, přestože nehřály a nemohly nic spálit. Když žena dopsala, co chtěla, pergamen složila a opatřila pečetí Velké knihovny; ptáka Ohniváka s rozepjatými křídly a otevřeným zobákem, z něhož proudily plameny do prostoru. O ptáku Ohnivákovi se tvrdilo, že je otcem všech ohnivých ptáků. Také představoval moudrost a učenost. Těm, kteří byli výjimečně nadaní, se říkalo, že je ožehl Ohnivákův plamen.

Eve si odkašlala, aby na sebe přitáhla pozornost té ženy. Ta vzhlédla, a když si jí všimla, široce se na ni usmála.

„Přeji dobrý den,“ promluvila žena s přízvukem východních zemí. „Jak vám mohu pomoci?“

„Ehm, kde najdu oddělení G-16?“

„G-16? To je na šestnáctém podlaží. Dostanete se tam po schodišti a poznáte ho pomocí zlaté koule vyryté na regálech,“ odpověděla pohotově, přestože se zatvářila mírně překvapeně.

Eve s planoucími tvářemi poděkovala a s ženiným pohledem zabodnutým do svých zad se vydala po točitém schodišti nahoru. Dokázala si představit na sto důvodů, proč se většina lidí na G-16 neptala, a proč měli na regálech tohoto oddělení rytinu křišťálové koule. Byla tam zakázaná četba a nikde jinde kromě Kamenné knihovny se svitky o zakázané magii nenacházely.

V době, kdy král Owen XVI. před sto lety zakázal krvavou magii, přímo na ulicích po království hořely hranice. Ovšem když se jeho armáda, jež se starala o to, aby všechny návody, svitky a knihy s tímto tématem shořely, dostavila do Kamenné knihovny, čekali na ně Tišší nastoupení před vchodem. Rudocí knihovníci neustoupili ani před výhružkami a diplomacii a dál bránili vojákům ve vstupu. Jejich kapuce byly složené na zádech a ukazovaly zkoprnělým mužům své krvavě zbarvené oči a bledé tváře. Podle všech historických pramenů vojáci odmítli uposlechnout rozkaz svých velitelů a nezaútočili. Později byli všichni včetně velících důstojníků na příkaz krále Owena popraveni za neuposlechnutí rozkazu.

Eve měla štěstí, že i když se nad zemí pouhá zmínka o krvavé magii trestala velmi přísně, Tišší se tady dole v Kamenné knihovně řídili svými pravidly; každý mohl číst, co chtěl, aniž by mu hrozil trest. To však neplatilo pro svět nad zemí, a kdyby ji někdo spatřil v oddělení se zakázanou četbou a nahlásil to komukoli mimo Kamennou knihovnu, pravděpodobně by ho na příkaz krále popravili.

Už při stoupaní do sedmého podlaží Eve ztěžka oddechovala a přidržovala se hladkého zábradlí, jež se pod jejíma rukama vlnilo. Vyskakovaly z něho zlatí delfíni, zatímco se jiní nořili do vln. Jejich kovově se lesknoucí oči se nevidomě upíraly dopředu. Jejich těla byla vyvedena do nejmenšího detailu, a to od elegantní křivky hřbetu přes umístění ploutví až po kostěné výrůstky rostoucí na jejich hlavě. Eve si matně vzpomínala z hodin mytologie, že delfíni jsou patroni knih, umění a kreativity.

Na okamžik se zastavila a krátce se rozhlédla po knihovně. Všimla si přitom znaků, jež byly vyryty do dřeva regálů a zvýrazněné kovovou zlatou barvou. Růže mohly znamenat poezii a její květnatou řeč. Sova pro naučné texty. Had byl znám hlavně pro své tři jazyky, takže v tom oddělení pravděpodobně uložili slovníky a knihy napsané cizí řečí. Pod pětihlavou saní se mohly skrývat fantastické a futuristické knihy. Když si všimla brka přiloženého k pergamenu, napadla ji historie a dějiny jejich světa. Delfíni mohli znamenat pouze umění. Těch znaků bylo mnohem víc a u některých Eve váhala, co vlastně znamenají.

Na podlaze čtrnáctého podlaží namáhavě popadala dech a cítila ostré pálení v nohou a v plicích. Musela se nakrátko zastavit, aby si odpočinula. Chvilí přemýšlela nad tím, zda je jedním z podmínek přijetí mezi Tiché také dobrá kondice, aby mohli celé dny přecházet po Kamenné knihovně, aniž by pouze odpočívali. Když si však vzpomněla na jejich rudé oči, zapochybovala, jestli jsou to vůbec lidé nebo smrtelníci. O Tichých bylo známo, že žijí dlouho, déle, než bylo přirozené a déle, než kdy žil jakýkoli člověk.

Když konečně dospěla do šestnáctého podlaží, její pozornost okamžitě zaujalo oddělení po její pravé straně, které bylo od ostatních oddělené rudými závěsy. Vstoupila na podlahu podlaží a zachytila se zábradlí, přes které se podívala dolů. Z té výšky se jí zatočila hlava. Stůl s ženou, již se ptala na oddělení G-16, vypadali z této výšky drobní. Odvrátila se od toho pohledu a došla až k rudým závěsům. Poodhrnula je a vklouzla za ně.

Rozprostřel se před ní pohled na regály, v jejichž policích byly abecedně uspořádané knihy. Do dřeva regálů byly vyryty koule, jejichž obrys se zlatě leskl. Jejich kovový lesk v Eve probudil pocit viny; neměla by zde být. A bylo by to ještě horší, kdyby ji zde někdo chytil, obzvláště někdo, kdo by ji poznal. Skousla si ret, když si vzpomněla na ženu sedící za stolem. Pak potřásla hlavou. Teď už na tom beztak nezáleželo. Především musela zjistit to, kvůli čemu sem přišla.

Vydala se k regálům s knihami a rychle začala přejíždět prsty přes hřbety knih. I přesto, kolik knih bylo zničeno, stál zde regál za regálem a všechny police byly téměř přeplněné. Najednou jí došlo, jak málo má času, než její rodina zjistí, že není doma ve svém pokoji a neučí se zadané vzorečky a nepočítá příklady, jako to dělávala každé odpoledne. Pak nejspíš pošlou strážce, aby ji vypátraly a Eve nepochybovala, že dostane trest, pokud ji zastihnou v Kamenné knihovně. Jestli ji však přistihnou v oddělení G-16, její život propadne. Pak ji nezachrání ani její urozený původ a významné jméno. Za to riziko to však stálo.

Prohledávala jednu polici s knihami za druhou, dívala se na odkryté i skryté názvy, jež byly viditelné pouze pod určitým úhlem světla a pouze za jeho určité barvy. Někdy bylo dokonce třeba odříkat kouzelnou formuli. Eve věděla, že kniha, již hledá, tedy Životy duchů, potřebuje slova Mi Arya'Rey, aby se odhalila. Proto ta slova šeptem opakovala stále dokola a čím déle pátrala mezi knihami, tím více cítila, jak v ní narůstá zoufalství a beznaděj.

Přejela prstem po poslední knize v řadě a opět se postavila k místu, kde s hledáním začala. Znovu regál za regálem prohledávala police s knihami a mumlala ta slova. K hledání nijak nepomáhal ani fakt, že kniha byla spíše schránkou, v níž se nacházel duch, jenž by jí mohl odpovědět na její otázky ohledně situace v panství.

Zrovna když byla na konci třetí řady, krátce se stříbrně zablesklo a v mezeře mezi dvěma tenkými knihami se objevil tlustý svazek standardního formátu. Měl tvrdé, černé, kožené desky příjemné na dotek se zlatě nadepsaným Životy duchů. Ve chvíli, kdy ji Eve vytáhla z regálu a dlaní setřela prachem pokrytou obálku, dostala podivný pocit, který završil její ještě podivnější odpoledne. V hlavě se jí

ozval hlas, který nepatřil mezi její myšlenky. Byl hluboký a zároveň sopránově vysoký, chraplavý i jemný, mladý i starý, výhružný i laskavý, zlověstný i milý, tichý i hlasitý, jednotný i vícehlasý.

V tom hlase se střetávalo světlo s temnotou, ale nevytvářelo šed'.

Kdo jsi, vetřelče? promluvil.

Eve vystřelila hlava vzhůru a rychle se rozhlédla na všechny strany. Nikdo kromě ní se ovšem za rudými závěsy neschovával a nepátral v zakázaném oddělení. Neviděla dokonce ani jednoho Tichého. Náhle se jí zdálo, že se vzduch prudce ochladil a spatřila jinovatku pokryté dlaždice. Na rukou jí od zimy naskočila husí kůže.

„A kdo jsi ty?“ promluvila Eve. S tím, jak mluvila, se ke stropu vznášely obláčky páry, jediní svědci jejích slov.

Já jsem ten, kdo tě budí ze sna. Ten, kdo tě nutí dívat se pod postel a s vytřeštěnýma očima hledět do temných koutů a přemítat, zda tam nežijí nestvůry a démoni. Ten, kvůli kterému nemůžeš v noci spát a dlouho do noci zíráš do svého pokoje s příkrývkou vytaženou až k bradě. Ten, kvůli kterému jsou páchány ty nejodvážnější i ty nejohavnější skutky. Ten, kvůli kterému byla stvořena církve a lidé se začali modlit k bohům. Už víš, vetřelče?

„Jsi strach,“ zašeptala. Ano, zavrnl hlas uvnitř její hlavy.

„Ale kdo jsi ty, vetřelče?“ Já jsem tazatel. Tak se tedy ptej, vetřelče.

„Proč rostliny v našem panství umírají, a proč zvířata zničehonic padnou k zemi mrtví? Rozhněvali jsme snad nějak bohy? Jak? A čím to můžeme napravit, abychom získali zpět jejich přízeň?“

S bohy to nemá nic společného. Rozzlobili jste ovšem jednu mocnou čarodějnici. Abyste se zbavili její kletby, musíte všechny bílé růže v Severní zahradě natřít načerno a obětovat bohyni Kaló divokou kočku z Tersského lesa. Když to uděláte, poskytnete vám ochranu a zbaví vás té kletby.

„Děkuji ti za tvé odpovědi,“ řekla Eve a pohnula se, aby knihu vrátila zpět na její místo. S úlevou zaznamenala, že se možná ještě stihne vrátit domů včas, než její nepřítomnost zjistí rodiče nebo služebnictvo.

Ted' zaplat', zašeptal ten hlas.

„Zaplatit?“ Eve ztuhla. Ta žena, která jí doporučila, aby se podívala do Kamenné knihovny a poradila se s duchem žijícím v knize Životy duchů, o platbě nic neříkala. Jen že nesmí za žádnou cenu prozradit své jméno.

„Ano.“

„A co – co ti mám dát?“ Co může nějak posloužit duchovi žijícímu uvnitř knihy?
„Svou duši.“

V tu chvíli ucítila tah. Jedna ruka jí vystřelila do vzduchu. Chytila se za hrud' v místě, kde měla srdce, a kde ten podivný tah ucítila. Zalapala po vzduchu.

„Co – co se děje?“ vyhrkla Eve.

„Tvá nevědomost mi pomůže dostat se z mého vězení.“

Eve připadalo, že ten hlas nabírá každým slovem na hlasitosti a síle.

„Co – co tím myslíš? Co to má společného s mou duší nebo se mnou?“

„Místo je tu pouze pro jednoho. Vyměníš se se mnou.“

Eve se prudce zazmítala a pokoušela se poručit svým prstům, aby upustily knihu. Neuposlechly ji. Měla příšerný pocit, že v ní něco roste a ona naopak ze svého těla mizí. Instinktivně vytušila, že ve chvíli, kdy se dostane z těla do té knihy, už se nebude moct dostat zpět. Vlastně už teď nebylo cesty zpátky. Říkala si, zda to tušila již ve chvíli, kdy uslyšela ten hlas ve své hlavě promluvit, nebo zda jí to docházelo postupem času během jejich rozhovoru.

Na tom však už příliš nezáleželo. Poslední kousek duše opouštěl její tělo. Vzepřela se tomu tahu. Takhle to přece nemohlo skončit! Měla odpovědi; teď je musela doručit svému otci, jenž byl hlavou jejich rodu, aby mohli panství zachránit dřív, než všechno v něm zemře.

Tah polevil a Eve se zazmítala o to prudčeji. Cítila strach, ale byl to takový řídký pocit, jako kdyby ani nepatřil jí. Znovu zabrala a pak... ucítila, jak poslední kousek její duše vyklouzl z těla.

...na okamžik se jí zamlžilo vidění...

...cítila, jak do ní cosi vrazilo a propletlo se s jejím nehmotným vědomím...

...zalapala by po dechu, ale najednou nepotřebovala vzduch...

...něco zarazilo jejich střemhlavý pád, načež je to vcuclo do sebe...

Když se probírala k něčemu, co vzdáleně připomínalo vědomí, ze všech stran se na ni tlačila temnota a její křik zanikal v tichu bez ozvěny. Po jejím boku setrval duch s očima tak černýma, že splývaly s okolní tmou. Když se do nich podívala, cítila, jak se její duši šíří první náznaky šílenství.

Významné kulturní a komunitní centrum Vyškova

Zajišťujeme, poskytujeme, pořádáme:

- půjčování
 - kvalitních knih z oblasti beletrie a společensko-vědní literatury pro dospělé i dětské čtenáře
 - CD nosičů – hudebních i audioknih
 - denního tisku, odborných časopisů a společenských magazínů
 - regionální literatury
 - čteček elektronických knih
 - deštníků, tašek, brýlí
- besedy s autory, krty knih, vzdělávací pořady
- hudební pořady s velkoplošnou projekcí
- aktivizační programy – trénink paměti
- PC kurzy
- práce s dětmi a mládeží – besedy, hry, soutěže
- pořádání výstav a vernisáží
- Univerzita 3. věku
- S knížkou do života / Projekt Bookstart
- Pojd'me si zazpívat s ...
- internet pro veřejnost
- služby a integrační programy pro handicapované spoluobčany, např. rozvoz knih pro imobilní čtenáře
- knihovnicko-bibliografické lekce
- vypracování rešerší, bibliografické a faktografické informace
- meziknihovní výpůjční služba
- reprografické služby pro veřejnost
- databáze e-mailů pro oznamování akcí a knižních novinek
- zasílání upozornění před koncem výpůjční doby a platnosti průkazu
- připojení na Wi-Fi v budově knihovny zdarma
- pověřená knihovna – poradenská a konzultační činnost, nákup a distribuce výměnných souborů pro knihovny obcí regionu

Klub přátel KKD, spolek

Spolek založený na podporu čtenářství ve všech věkových kategoriích a sociálních skupinách.

K naplnění tohoto cíle pořádá společensko vzdělávací a kulturní akce:

Literární čaje – setkávání s významnými osobnostmi současné české literatury a kultury

Literární toulky – tematické zájezdy po místech spjatých se životem či dílem osobností české kultury

Večery pod lampou – tematické hudebně-literární pořady

Klub také finančně podporuje projekty Knihovny Karla Dvořáčka podporující čtenářskou gramotnost obyvatel Vyškova a okolí.

Klub přátel KKD, spolek

Nádražní 4

682 01 Vyškov

www.klubpratelkkd.cz

Posláním nadace je podporovat vytváření podmínek pro plnohodnotný život lidí regionu nezávisle na jejich věku, sociálním postavení či zdravotním stavu. Za tímto účelem nadace každoročně vyhlašuje grantové řízení, ve kterém podporuje veřejně prospěšné projekty neziskových organizací ve městě Vyškově a v okrese Vyškov.

Cílem nadace je monitorovat potřeby a priority komunity a získávat finanční prostředky na jejich podporu.

Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Dobrovského 422/3
682 01 Vyškov
Tel.: 603 798 031
e-mail: nadace@tribrany.cz
www.tribrany.cz
Číslo účtu: 201781448/0600

Tento Sborník vydaly společně Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci Vyškov a Klub přátel KKD v březnu 2022.
K vydání připravila Zdeňka Adlerová.